

ЭРКИН ВОХИДОВ

Бевги
шундай
наваҳорки
Иди

• ШЕЪРАЛАР •

16+

ЭРКИН ВОҲИДОВ

Себги
дундай
наваҳорки

• ШЕЪРЛАР •

«O'zbekiston milliy ensiklopediyasi»

Давлат илмий нашриёти

Тошкент – 2018

УЎТ: 821.512.133-1(081)

КБТ 84(5Ў)6

В 20794

⁷⁹⁴
В 20794 Вохидов, Эркин.
Севги шундай навбахорки: Шеърлар/
Эркин Вохидов. – Т.: «O‘zbekiston milliy ensiklo-
pediyasi» Davlat ilmiy nashriёти, 2018. 144 б.

Ушбу сайланмада Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халк
шоири Эркин Вохидов қаламига мансуб инсон қалбининг энг инжа
туйғуси – муҳаббат тараннуми ҳақидаги шеърлар жамланган.

УЎТ: 821.512.133-1(081)

КБТ 84(5Ў)6

ISBN 978-9943-07-645-7

© Э. Вохидов, 2018.

© «O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi»
Davlat ilmiy nashriёти, 2018.

СЕВГИ ШУНДАЙ...

Севги шундай навбахорки,
У тикандин гул қилур,
Тошга жону тил бағишлаб,
Зоғни ҳам булбул қилур.

Севги шундай дард эрурки,
Барча бўлғай мубтало,
Мубталони неки қилса
Телба бу кўнгул қилур.

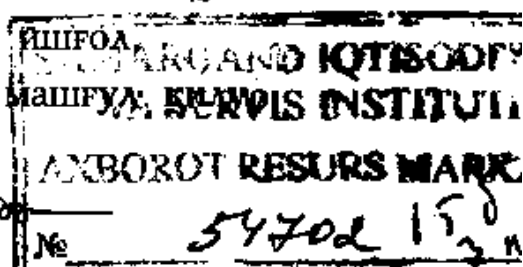
Севги шундай тангридирки,
Унга тенгдур шоҳ, гадо,
Қулни айлаб шоҳу султон,
Шоҳни бўлса қул қилур.

Севги шундай бир оловки,
Жонга ундан йўқ омон,
Гулханида ўртаб-ўртаб,
Бир кун охир қул қилур.

Севгинингдур ҳукми мутлақ,
Истаса шайдоларин
Чашми гирёнидан уммон,
Оҳидан довул қилур.

Севгига шеър битдинг, Эркин,
Бесабаб эрмаски, ишқ —

Айлагач кўнгулни
Шеър ила

* * *

Қаро қошинг,
қалам қошинг,
Қийиқ қайрилма қошинг, қиз.
Қилур қатлимга қасд қайраб —
Қилнч қотил қарошинг, қиз.

Қафасда қалб қушин қийнаб,
Қанот қокмоққа қўймайсан.
Қараб қўйгил қиё,
Қалбимни қиздирсин қуёшинг, қиз.

СЕВГИ

Ўн саккизга кирмаган ким бор,
Боғингдан гул термаган ким бор.
Сен ҳақингда ёзиб тўрт сатр,
Сирдошига аста кўрсатиб,
Қўшни қизга бермаган ким бор.

Дастлаб ҳар ким қалам олган он
Ёниб сени қуйлар бегумон.
Маскан қуриб ҳар бир кўнгилдан,
Ошиқларни қолдириб тилдан,
Шоирларни қилурсан бийрон.

Тушдим чоғи мен ҳам домингга,
Эзгу ҳислар бахш этдинг менга,
Ҳаётимга зар лавҳа бўлдинг,
Илк шеъримга сарлавҳа бўлдинг,
Хаёлларим улфатдир сенга.

Юрагимда ҳис этдим қанот,
Тилсим каби очилур ҳаёт,
Висолдаги дамларим ширин,
Ҳижрондаги ғамларим ширин,
Кулиб боқар менга кoinнот...

Ўн саккизга кирмаган ким бор,
Боғингдан гул термаган ким бор...

* * *

То тирикдирки табиат,
То қуёш сочгайки нур,
Уч эгиз бордир тушунча,
Уч бу сўз ёндош бўлур:
Моҳиру меҳру маҳорат,
Олиму илму амал,
Ошиқу ишқу машаққат,
Шоиру шеърү шуур.

* * *

Ой фонусин кўтарди осмон,
Юлдузчалар бўлди парвона.
Сайр этайлик, кел, бирга, жонон,
Кўнглим сени истар ягона.

Кўлларимдан тут ўзинг, дилбар,
Ойдин йўлга етакла мени.
Ошиқ бўлиб, ишон, шунчалар
Севмагандим ҳеч қачон сени.

Ажаб, ортиқ сармастман букун,
Кўкрагимга сиққудай олам.
Бу кун лим-лим тўламиш лолагун
Ишқ майига кўнгил пиёлам.

Кел, юлдузлар тўшалган йўлдан
Етакласин бизни муҳаббат.
Ғамларингни чиқар кўнгилдан,
Шод кунларни эслайлик фақат.

Сайр этайлик, кел, бирга, эркам,
Рози кетсин биздан умрбод —
Шодлик учун яралган олам,
Севмоқ учун берилган ҳаёт.

КИМНИ ЭТМАС БУ КҮНГИЛ ШАЙДО

Дунё экан...
Ишқ деган савдо
Борми фақат менинг бошимда?!
Кимни этмас бу кўнгил шайдо,
Ким шеър ёзмас менинг ёшимда?!

Севги илк бор тушди-ю қалбга,
Ҳаётимнинг бўлди мазмуни.
У кўлимга тутқазиб қалам,
Кўзларимдан олди уйқуни.

Олди бутун фикру хаёлим,
Кетди дилдан ором, ҳаловат.
Севги бутун боримни олиб,
Шеър завқини қолдирди фақат.

Борлиқ олам кўзимга минг-минг
Гўзалликка тўлиб кўринди.
Гуллар менга ошиқ булбулнинг
Шеър дафтари бўлиб кўринди...

Айб этмангиз,
Дўстлар, бу савдо
Борми фақат менинг бошимда?
Кимни этмас бу кўнгил шайдо,
Ким шеър ёзмас менинг ёшимда?!

АЗГАНУШ

Арман қизига

Кўрдиму лол бўлди ақлим, ўнгмиди бу
ёки туш,
Бўлса ҳам ўнг, ё сени кўргач, бошимдан
учди ҳуш.
Сен баланд тоғ узра эрдинг мисли оҳу
ёки қуш,
Ёлвориб мен пастда дердим: бир нафас
ёнимга туш.
Азгануш, ҳой, Азганушим,
Азганушжон, Азгануш.

Сен хаёлинг бир дамилик жилвасиму
чинмидинг,
Ё ғазалларда битилган «ул париваш»
сенмидинг.
Орази гул, сочи сунбул, бир тани
сийминмидинг,
Балки, Ширин Ширин эрмас, сен ўзинг
Ширинмидинг?
Азганушим,
Азганушжон, Азгануш, ҳой,
Азгануш.

Ўсма қўйдингму қошингга, бунчалар тим
қорадир,
Билмадим, бу қошларингдан қанча диллар
порадир,

Раҳм қилғил, битта ўзбек шунчалар
ёлворадир,
Туш ўзинг, ё айт, ёнингга қайси йўлдан
борадир?

Азганушжон,
Азгануш, ҳой, Азганушим,
Азгануш.

Боқ, бу тоғлар ортида бир ўлка бордир кўп
йироқ.
Мен қанотли йўлчига бу бир нафаслик йўл
биноқ,
Юр, париваш, мен билан юр, борми сенда
иштиёқ?
Гул тутарман сенга сўлмас ул чамандан бир
кучоқ.

Азганушим,
Азганушжон, Азгануш, ҳой,
Азгануш.

БИР ТОМЧИ ЁШ

Чўққидан бир кичик тош юмаласа,
Тоғни қулатгудек сурон қилади.
Кўзингдан бир томчи ёш юмаласа,
Тоғдай юрагимни вайрон қилади.

Агар кўксим узра қуласа бирдан,
Тутмоққа қодирман тоғлар тошини.
Ҳайҳот, кўтаролмам киприкларингдан
Узилган бир қатра қайғу ёшини...

САДОҚАТ

Кекса қайрағочнинг
Илдизин очиб,
Тортдилар қўш арқон солиб белидан.
Лекин у тупроққа панжасин санғиб,
Сира қўзғалмасди
Унган еридан...
Ниҳоят, гурс этиб ерга қулади,
Бутаб, сўнг кўтариб кетдилар, бироқ —
У ўз панжасида олиб жўнади
Яшаган еридан
Бир сиқим тупроқ.

КУЙ АВЖИДА УЗИЛМАСИН ТОР

Куй авжида узилмасин тор,
Шеър ярмида синмасин қалам.
Яшаб бўлмай умрини зинҳор
Бу дунёдан кетмасин одам.

Қўлдан тушиб синмасин қадаҳ,
Лаб текканда тўкилмасин май.
Тўхтамасин уриб турган қалб,
Бошлаб қўйган қўшиғи битмай.

КЕЧА ВА КУНДУЗ

Ёруғ дунё бор зиёсин тенг
Тақсим этган кеча, кундузга.
Нур қадрига етмай тун, уни —
Сочди ойга, минглаб юлдузга.

Шундан ойнинг юзи доғ экан...
Юлдузлар ҳам худди мунчоқ ёш...
Кундуз эса барча нуридан
Яратибди биргина қуёш.

ТУН БИЛАН ЙИҒЛАБДИ БУЛБУЛ...

Тун билан йиғлабди булбул
 Фунча ҳажри доғида.
Кўз ёши шабнам бўлиб
 Қолмиш унинг япроғида.

Кўз юмар бўлсам, кўзим —
 Олдида пайдо гул юзим,
Фунча кўз очмоғи бор
 Булбул кўзин юммоғида.

Аста барг остида тинглаб
 Ётган эрмиш шўх сабо,
Фунча булбулдан муҳаббат
 Дарсин олган чоғида.

Севги саҳросида қолмиш
 Неча Мажнундан ғубор,
Неча Фарҳод гарди ётгай
 Бистуннинг тоғида.

Фунчадек чеҳрангга Эркин
 Жон фидо этгай, санам.
Қатра қонидан гул унсин
 То муҳаббат боғида.

БАРЧА ШОДЛИК СЕНГА БЎЛСИН

Барча шодлик сенга бўлсин,
Бор ситам, зорлик менга.
Барча дилдорлик сенга-ю,
Барча хушторлик менга.

Сен менинг жонимни олгин,
Мен сенинг дардинг олай,
Барча соғлик сенга бўлсин,
Барча беморлик менга.

Сенга бўлсин барча хусну
Менга бўлсин барча ишқ,
Кори хунхорлик сенга-ю,
Меҳри пойдорлик менга.

Бу жаҳоннинг роҳатин ол,
Бор азобин менга бер,
Сенга бўлсин барча ором,
Барча бедорлик менга.

Ол ўзинг кошоналарни,
Менга қўй майхонани,
Барча хушёрлик сенга-ю,
Барча хумморлик менга.

Сенга бўлсин нузли кундуз,
Менга қолсин қора тун,
Барча гулшан сенга бўлсин,
Бор тиканзорлик менга.

Сен шаҳаншоҳликни олгин,
Менга қуллик бўлса бас,
Бор жафокорлик сенга-ю,
Бор вафодорлик менга.

Майли, остонангда ётсам,
Майли, қувсанг тош отиб,
Бор дилозорлик сенга-ю,
Бор дилафгорлик менга.

Сенга шеърни битсин Эркин,
Йиртиб отмоқ ўз ишинг,
Қасби инкорлик сенга-ю,
Айбга иқроорлик менга.

ҒУНЧА

Барг остидан мулойим
Боққан иболи ғунча,
Не сирни сақлагайсан,
Барринг нечун тутунча?

Пинҳон сиринг баён эт,
Кўксингни қилма кўп қон,
Бу ёки ишқ аталган
Бизга аён тушунча?

Севмоқ уят эмасдир,
Ҳар кимда бор бу савдо,
Қўй, кўп қизарма, ғунча,
Бошингни эгма бунча.

Бўлдингни мен каби ё
Бир бевафога ошиқ,
Айт, севганингни сенга
Парвоси йўқми унча?

Гулгун яноғинг узра
Бир томчи ёш кўрарман,
Кел, бирга дардлашайлик,
Уй-уйда йиғлагунча.

Мен ҳам ахир сенингдак
Изҳори ишқ этолмай
Кўксимда дуди оҳим
Даштлар аро қуюнча.

Эй ғунча, сабр айлаб
Уммиди васл қилғил,
Ҳижрону ёр жафоси
Бизга фақат бугунча.

СУРМА

Аслида ким қарарди
 Ётганда хор сурма,
Бўлди азиз, кўзига
 Суртганда ёр сурма.

Кўзда қаро на из бул,
 Тун доғидан асарму,
Майхона кездиму ё
 Мастонавор сурма.

Ёр кўзига етишмак
 Савдо экан-ку душвор,
Ёниб кўмир бўлибди
 Бечора зор, сурма.

Ўртанма, куйма ортиқ
 Жисмим қаро экан деб,
Ишқ йўлида қаролик
 Тақдирда бор, сурма.

Минг йил ётиб сенингдек
 Гам тоғининг тагида,
Сўнг майли бўлсам охир
 Толега ёр, сурма.

Ёр кетди-ю, қолибдир
 Йўл ўртасида Эркин,
Кўнглида сурмасо кўз,
 Кўзда ғубор сурма.

ЛОЛА САЙЛИ (бадиҳа)

Таклиф этдим тонг билан
Дилдорни лола сайлига,
Бошим осмонларга етди
Ёр деганда «майлига».

Кенг жаҳон бўлди мунаввар
Лутфидан, э воҳ, қани,
Сидқи дилдан юрса дилбар
Доим ошиқ майлига.

Ўйладим шу тонг, неча йил
Дашту саҳролар кезиб,
Таклифи сайл айламабдир
Не учун Қайс Лайлига!

Бу хаёлим ёрга айтсам,
Кулди-ю, берди жавоб:
Аҳли ишқ ҳам боққай, албат,
Ўз замонин зайлига.

Лола тердик даста-даста,
Кеч билан қайтдик шаҳар,
Йўлда бир-бир тарқатиб
Эркин муҳаббат хайлига.

ЙЎҚ ЭМИШ ОРЗУДА АЙБ...

Сайди ишқ бўлган кўнгилга
Кўймангиз беҳуда айб.
Бўлса банди доми сайёд,
Йўқ эрур оҳуда айб.

Бандга тушган бу кўнгулдур,
Менда, айтинг, не гуноҳ,
Дил қушига дом қўйган
Ул икки жодуда айб.

Жоду кўзлар банди ёлғиз —
Сен эмас, тутқун юрак,
Аввал охир кўҳна мерос
Ишқ деган туйғуда айб.

Эй кўнгил, ўз майлинг ила
Бўлдинг ишқ домига банд.
Излама энди баҳона,
Демагин у-буда айб.

Севги дардидан менинг ҳам
Бўлди рангим қаҳрабо,
Йўқ илож, не наф ўкинмак
Бўлмаса кўзгуда айб?

Сен-ку Зухросан фалакда,
Интизорингман фақат,
Не ажаб, талпинса кўнглим,
Йўқ эмиш орзуда айб.

КИМДА ИҚТИДОР ЙЎҚДИР...

Кимда иқтидор йўқдир,
Илм ила ҳунар зое,
Иқтидор берурман деб
Чекма ранж, кетар зое.

Кимда асли толе йўқ,
Нақди ҳам кетар қўлдан,
Берганинг билан бўлмас
Олтину гуҳар, зое.

Кимки беҳамиятдир,
Четдадир назардан ҳам,
Чунки беҳамиятга
Солганинг назар зое.

Кимки муз юрак бўлса
Ўйлама эритмакни,
Минг қуёш ёқиб қўйсанг
Қилмагай асар, зое.

Гар қуён юракли эр
Жазм этар баҳодирлик,
Унга арғумоқ эсиз,
Тилла нақш камар зое.

Бу «насихат»ни Эркин
Ёзди бир сабаб бирлан,
Кўнглида сезар аммо,
Шеъри бесамар, зое.

СЕНГА БАХТДАН ТАХТ ТИЛАРМАН

Сен занисан, менда бисёр эҳтиёж.

Нодирабегим

Сенга бахтдан тахт тиларман,
Толедан бошингга тож,
Мулки ҳуснингга омонлик,
Тожу тахтингга ривож.

Тожу тахт ташбеҳидан сен
Кўҳна деб кулсанг нетай,
Сен ахир шоҳи жаҳоним,
Мен қулингман, не илож?

Не иложким, давлатим йўқ
Ганжи меҳримдан бўлак,
Бул эваздан кўз тўлайдур
Қатра-қатра дур хирож.

Кўзларим айлар ҳамиша
Арзи муҳтожлик сенга,
Айт-чи, жоним, борми сенда
Кўз ёшимга эҳтиёж?

Кўп насиҳат тинглаб Эркин
Қилмади ҳеч тарки ишқ.
Бор масалким, иш юришмас
Соҳиби гар бўлса кож.

ХАЁЛ

Кечалар киприкларимда
Тарки хоб айлар хаёл,
Ўз ҳаётимдан ўзимга
Сарҳисоб айлар хаёл.

Қисса айтур мозидин гоҳ,
Эртадан афсона гоҳ,
Гоҳ савол айлар кўнгилга,
Гоҳ жавоб айлар хаёл.

Кўкда сузган ойни кўзга
Бир кичик фонус этиб,
Пирпираб ёнгувчи шамни
Моҳи тоб айлар хаёл.

Май тўла жом ичра тўфон
Мавжини пайдо қилур,
Тонг шафақ алвонини
Гулгун шароб айлар хаёл.

Минг асрлар кори ҳолни
Қилгай у бир сония,
Лаҳзанинг мазмунини
Минг бир китоб айлар хаёл.

Неки забт этмиш шуур,
Боиc хаёл ўлса, не тонг,
Дилга парвоз айла деб
Мангу хитоб айлар хаёл.

Бу шитоб асрим хаёлга
Этдиму тезликни бахш,
Билмадим, асримни олға
Ё шитоб айлар хаёл.

Бор экан инсон қўлида
Орзу ёққан чароқ,
Бу чароқни, ўйла, бир кун
Офтоб айлар хаёл.

Мен хаёлни шеърга солдим,
Ўйпараст бўлма ва лек,
Бесамар бўлса сени
Бир кун хароб айлар хаёл.

Бўлгин, Эркин, ҳар нафас
Эзгу хаёлга ошино,
Пок эса ният, сени
Олижаноб айлар хаёл.

УЙҒОТМАГИЛ...

Тушда кўрдим дилбаримни,
Эй сабо, уйғотмагил,
Олма бир дам васл шавқин,
Қуй, мени қўзғатмагил.

Неча кунлар ахтарурман,
Кўзларимда уйқу йўқ,
Уйқуда топдим ниҳоят,
Энди сен ажратмагил.

Сочларин бўйнимга боғлаб
Шод эрурман бу кеча,
Қуй, чаманлардан, сабо,
Гул атрини тарқатмагил.

Севганим, хуршид жамолим
Васлидан хушнуд кўнгил,
Сен қуёшни кўзларимга
Бир нафас кўрсатмагил.

Лабларимда кулгу, гўё
Тушда қанд кўрган гўдақ,
Қуй, шакар лабдин аюрма,
Сен мени йиғлатмагил.

Гар йўқотсам бу кеча мен
Қайга боргум ахтариб,
Тушда кўрдим дилбаримни,
Эй сабо, уйғотмагил.

УЗУМ

Термулар шабнамли япроқ —
Остидан пинҳон узум,
Лабларингга етмоқ истаб
Тонг саҳар гирён узум.

Офтоб машшотаси
Ток сочини нурдан тараб,
Зангининг бўйнига осмиш
Шодаи маржон узум.

Токи ишком мисли осмон,
Ҳар тараф юлдуз сочур.
Воҳ ажаб, бу не синоат,
Ер узум, осмон узум.

Тарк этиб кўшқин, саватга
Қўйди бош, излаб сени
Чарх уриб бозор ичида
Бўлди саргардон узум.

Кимки ошиқликни даъво
Айласа шулдир жазо,
Оқибат хум ичра бўлди
Маҳкуми зиндон узум.

Хум ичида неча йил
Хун бўлмоқ эркан қисмати,
Лабларингга етди охир
Бир пиёла қон узум.

Бир қадаҳ гулгун шароб
Тутдим сенга, бир хўпладинг,
Толеимдан воладурман,
Бахтидан ҳайрон узум.

Эй дилором, сенга Эркин
Тутди майдек шеърини,
Дил хумида неча йил
Қон бўлди бу девон – узум.

РАШКИМ

Сени ётлар тугул ҳатто —
Қилурман рашк ўзимдан ҳам,
Узоқроқ термулиб қолсам
Бўлурман гап кўзимдан ҳам.

Кўзим ёнгай сенга нарғис —
Кўзин тикса чаманларда,
Яширмам, лолага рашким
Аён бўлгай юзимдан ҳам.

Дегайларки, чаросу
Ол гилос олмиш лабингдан ранг,
Лабинг тегса ҳасад қилгум
Гилос бирлан узумдан ҳам.

Сени жоним дедим ёлғиз,
Сени қалбим дедим танҳо,
Чимирдинг қош, пушаймонман
Қўпол айтган сўзимдан ҳам.

Висол онда кўз очса,
Не тонг, тонгдан кўнгилда ранж,
Жудо қилгай мени ой юз
Хумор кўз юлдузимдан ҳам.

Сенга ўн тўртда боғландим,
Хануз эркин бўлолмас дил,
Ўзим доғман, ақл кирмас
Тўзимсиз ўттизимдан ҳам.

ДУТОРИМ ТОРИ ИККИДУР...

Дуторим тори иккидур:

Бири қувноқ, бири маҳзун,
Ки, байтим сатри иккидур:
Бири дилхуш, бири дилхун.

Нигорим чашми иккидур:

Бири яғмо, бири жоду,
Бу жодудан икки кўзим
Бири Сайхун, бири Жайхун.

Жаҳонда икки дилбарнинг

Бири сенсан, бири Лайло,
Жаҳонда икки ошиқнинг
Бири менман, бири Мажнун.

Жаҳонда икки юлдуз бор:

Бири сенсан, бири Зухро,
Мисоли икки нуқтамнинг
Бири остин, бири устун.

Жаҳоннинг меҳри иккидур:

Бири сенсан, бири офтоб,
Тарозу палласи икки:
Бири ердур, бири гардун.

Мақони икки лочиннинг —
Бири қоя, бири осмон,
Қаноти икки шоирнинг —
Бири ўлка, бири очун.

Ғазал битмакда сачрабдур
Кўзимдан ёш, дилимдан ўт.
Шу боис икки сатримнинг
Бири қатра, бири учун.

Келиб боғ сайридан Эркин
Ғазалга тўлқин излардим,
Кириб келди икки дўстим:
Бири Сайёр, бири Тўлқин.

СЕВГИНИ ТОРТИБ БЎЛУРМУ...

Севгини тортиб бўлурму
Тошгу тарозу билан,
Меҳрни ўлчаб бўлурму
Зар билан, инжу билан?

Айт, қачон кўнглимга солдинг
Ишқ ўтин, эй соҳира,
Дил ўзи боғландиму, ё
Боғладинг жоду билан?

Мен сенга кўнглимни очдим,
Ҳа деб айт, ё йўқ деб айт,
Бунча қийнайсан дилимни,
Ўртама кулгу билан.

Нега сенга тик қаролмам,
Кўзларинг офтобми, ё
Офтоб аксин кўзга солдинг
Ўйнашиб кўзгу билан?

Васл умидин тарк этолмай
Интилар кўнглим сенга,
Умрини ошиқ ҳамиша
Ўтказур орзу билан.

ОЙНИНГ ЎН БЕШИ ҚОРОНҒУ

«Умрини ошиқ ҳамиша
Ўтказур орзу билан».
Ойнинг ўн беши қоронғу,
Ўн беши ёғду билан.

Севгида кўксингга томган
Кўз ёшингдан фойда йўқ,
Ишқ ахир шундай оловки,
Ўчмагай у сув билан.

Заҳмати ишқ дард эурса,
Заҳмати шеърдур даво,
Чунки оғунинг шифоси,
Дейдилар, оғу билан.

Барча заҳмат менга бўлсин,
Майли, доим мен яшай.
Бу ажиб тотли азобу
Бу ширин қайғу билан.

Ёшлигим – умрим наҳори,
Ишқу шеърсиз не ҳаёт?
Тонгни ёлғиз ғафлат аҳли
Ўтказур уйқу билан.

Ёрни мен жоним деб айтсам,
Илтифот деб ўйлама,
У яшар менсиз ва лекин
Мен тирикман у билан.

САЙР

Раҳматуллоғи

Қилмадим бир бор ўшал
Гул юзли зебо бирла сайр,
Қонмагай дил, айласам
Минг битга Лайло бирла сайр.

Не бўлур бир лаҳза кезсам
Хусн шоҳи бирла мен,
Этмаганму сайд чоғи
Қул шаҳаншоҳ бирла сайр.

Бадниятлар даврасида
Шоду хандон ул нигор,
Гоҳ қилур Етти қароқчи
Шўх Сурайё бирла сайр.

Ёр билан сайр этмоғимга
Ҳеч умидим қолмади,
Мен ўзим Мажнун каби
Айлайми саҳро бирла сайр.

Сайр этарман кўча-кўйда
Ёр хаёли бирла шод,
Қилмагай ҳеч ким ёнида
Шунча тилло бирла сайр.

Мен-ку ёр ишқига фарқмен,
Сайр истарман яна,
Тош ҳам орзулар экан
Қилмоқни дарё бирла сайр.

Бу замон кўнглингда, Эркин,
Қолмагай зарра губор,
Айласанг бир бор дўстинг
Раҳматулло бирла сайр.

ҚАЛБ САРҲИСОБИ

Эй сен, латиф дўст, бу сенга
Умрим китобидир,
Балки китоб эмас, умру
Қалб сарҳисобидир.

Бир шаҳр номи Ибтидо,
Бир шаҳр Интиҳо,
Жонимда икки шаҳр аро
Йўл изтиробидир.

Сен ким эдинг, ким бўлдинг, эй
Дил, деб сўрайди дил.
Шеър асли дил саволига
Дилнинг жавобидир.

Ёшимни сўрмангиз, не тонг,
Кўнглим йигит эса,
Эркин Ватан ёши менинг
Ёшим ҳисобидир.

ГУЛЛАР БАЗМИ

Гул фасли санам
Сайр ила гулшанда бўлибдур,
Гунча кўз очиб,
Гул юзида ханда бўлибдур.

Гуллар ичида
Шоҳи ўзим, дер эди лола,
Мағрурлигидан
Ул ўзи шарманда бўлибдур.

Карнай гулининг
Оғзи очик, волаю хайрон,
Наргиснинг, ажаб,
Икки кўзи санда бўлибдур.

Саф-саф тизилиб
Сафсар оёғингга кўйиб сар,
Банд-банд узилиб,
Жони билан банда бўлибдур.

Қирқ бошларимиз,
Қирқ дея қирқ оға-ини гул,
Тиғингга улар
Бари сарафканда бўлибдур.

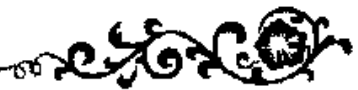

Юз жилва билан
Нозли хиром этса печакгул,
Шоҳигул анинг
Рақсига хонанда бўлибдур.

Қалқиб келадир
Сувда нилуфар сенга пешвоз,
Оқ шоҳида ҳур
Сайр ила елканда бўлибдур.

Гулшанда кезиб
Хўп сара гулдаста тузибсан,
Эркиннинг эса
Шеъри пароканда бўлибдур.

БИР ГЎЗАЛКИМ

Бир гўзалким, ҳуснидан эл
Лол эмиш, ҳайрон эмиш,
Ишқи бирлан диллар обод,
Хонумон вайрон эмиш.

Нуқтадек бир холи бормиш
Ғунча лабнинг устида,
Ул бири ошкор эмишдир,
Ул бири пинҳон эмиш.

Санги дилнинг ҳасратида
Қанча диллар дард чекиб,
Кўзларининг ғурбатида
Қанча кўз гирён эмиш.

Барча шайдоларнинг оҳи
Жам эса маҳшар бўлиб,
Хуни дил кўз ёшларидан
Бир буюк тўфон эмиш.

Қилгай эрмиш мутриби ишқ
Ўз мақомини ироқ,
Шул сабаб оҳанги ушшоқ
Гиряи афғон эмиш.

Кўйида ётмиш кўнгиллар
Мисли синган кўзгудек,
Воҳки, ҳар бир парчасида
Ул руҳи тобон эмиш.

Ул гўзал олмослик эрмиш,
Ким парилар зотидан,
Ғойибона ошиқ Эркин
Толиби даврон эмиш.

ЎРТАДА БЕГОНА ЙЎҚ

Кўйида мен тош бошимни
Урмаган остона йўқ.
Элда бор шундай масал:
Жон чекмасанг жонона йўқ.

Севги водийсида менга
Тенг бўлолгай қайси Қайс?!
Кўнглим очсам, икки дунё
Бу каби афсона йўқ.

Шаҳр ичида ҳолатимдан
Кулмаган бир оқилу
Хилват ичра менга улфат —
Бўлмаган девона йўқ.

Не ажабким, маст бўлибман
Кўзларингга термилиб,
Етти иқлимда бу янглиф
Май йўғу майхона йўқ.

Ишқ гамин айтсам қаламга
Ич этин куйдирди ул,
Севгидек ўт йўқ жаҳонда,
Мен каби сўзона йўқ.

Оқ қоғозим, сенга Эркин
Очди пинҳон ишқини,
Сен бору мен бор, қалам бор,
Ўртада бегона йўқ.

ИСТАК

Исми не ул қушниким,
на жисми бор, на жони бор,
Изла, топ, не боғким ул,
на ҳадди, на поёни бор.

Сой неким ул, бўлғай унда
на қарору, на канор,
Сув не ул, қонмоқнинг унга
на илож, имкони бор.

Тоғ надирким, чўққисини
ҳеч киши забт этмаган,
Тирмашиб ётқувчи элнинг
на саноқ, на сони бор.

Арғумоқ неким, унинг бор
на жилов, на жабдуғи,
Андалиб неким, унинг
ҳар дилда бир ошёни бор.

Комронлик унга етмак,
етмаган армон билан
Ким, мувашшаҳ битди Эркин,
кўнглида армони бор.

ҚАЛБ ШУНДАЙ УММОНКИ...

Қалб шундай уммонки, унинг бағрида
Даҳшатли долғалар силсиласи бор.
Қалб шундай заминки, оташ қаърида
Вулқонлар отгувчи zilzilаси бор.

У бир сайёрадир, Ердек шафақгун,
У бир оламдирки, билмас ниҳоя.
Уни меҳваридан чиқармоқ учун
Атом жанги эмас, бир сўз кифоя.

БИР ҚАДАМ

Иккимизнинг ўртамизда
Йўл, дилоро, бир қадам.
Шунчалар мушкулми қўймоқ
Сенга, зебо, бир қадам.

Кўзларимнинг нури бўлди
Йўлга пойандоз, кел,
Сен қасам ичдингми ё, деб —
Қўймам асло бир қадам.

Мен сени Зухрою Ой деб
Илтижо қилдим ва лек
Сен йироқсан, гарчи менга
Ою Зухро бир қадам.

Парда ичра офтобим,
Ёнида мен нурга зор,
Ташнаман, қирғоқдадурман —
Бунда дарё бир қадам.

Не иложким, севги расми
Шул экан тақдир азал,
Ҳеч писанд эрмас масофа,
Мушкул аммо бир қадам.

Интизорлик телба қилди,
Телбаликка йўқ илож,
Жонидан кечган кишига
Икки дунё бир қадам.

Бас, шикоят қилма, Эркин,
Журъат айлаб йўлга чиқ,
Сенга бир одим Самарқанд,
Сўнг Бухоро бир қадам.

НАВОИЙ ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

Айрилиқ они яқиндур, кема йўл бонгин чолур,
Ваҳ, мени ташлаб фироққа ёр йироққа йўл олур,
Жон бориб жоно билан, соҳилда бир

жисмим қолур,

Ҳар қачонким кемага ул ой сафар раҳтин солур,
Мавжлиғ дарё каби ошуфта кўнглим қўзғолур.

Мен неча айтдим, кўнгул, жондин кечиб

ёр севма деб,

Сўнг йироққа кетса ташлаб, урма оҳ,

дод дема деб,

Кетди ёр, бас энди, ким айтди ёшингни

тийма деб,

Йиғлама, эй кўз, недин соҳилга чиқмас кема деб,

Ким ёшинг дарёсидур ҳар сориким эл кўз солур.

Ел турар, йиғлар фалак, бу гулдурак ҳам

барқ дема,

Дарди ҳижронимни ўкраб сўзлар осмон ҳар кима,

Жисм аро жондек омонат чайқалиб боргай кема,

Титрабон сиймобдек кўнглим, етар жон оғзима,

Тунд ел таҳрикидин ҳар дамки дарё чайқолур.

Эй фалак, бас, йиғлама, йўқ фойда, ул

ой кемада,

Ўртада дарёю мен бу жойда, ул ой кемада,

Келмас энди, ойда не, минг ойда, ул ой кемада,

Сабр кўнгулда, кўнгил ул ойда, ул ой кемада,
Ваҳки, бориб, термулиб кўз, мунграйиб
жоним қолур.

Таскиним шулким, кема кўздан йўқолмабдур ҳали,
Бир нафас бор фурсатим ёр йўлига термулгали,
Оҳ, демай, сақлаб нафас, қўзғолмайин
турдим, вале,
Дам тутилгандин ўлар элдек етибман ўлгали,
Сурмасин деб кемасин, баским, нафаслар асролур.

Эй шамол, жим тур, само жим, мавжудот, бир
лаҳза жим,
Тингла, олам, тингла, одам, сен агар
бўлсанг-да ким,
Булдур устоз панди: сиймин тандин ўзга
сурма сийм,
Қирма савдо баҳрига оламдан истаб судким,
Сийм нақди тушса, лекин умр нақди сийғолур.

Сун қадах, бергил менга жоним ҳақин,
эй пири дайр,
Ким қадахлар зарбидан чиқсин чақин,
эй пири дайр,
Борми Эркинга ул устоздин яқин, эй пири дайр,
Ғарқ этар баҳри фано гам заврақин, эй пири дайр,
Илгига чунким Навоий бода киштисин олур.

КЕРАК БЎЛСА

Мен бор, сенга бир ҳақгўй –
Девона керак бўлса,
Йўқман, тили қанд нодўст
Парвона керак бўлса.

Истарми сафо кўнглинг,
Бор унда саройларга,
Кел бунда, эсанг дардлик,
Ғамхона керак бўлса.

Ҳамдам ўзим, эй ошно,
Малҳам сўзим, эй ошно,
Икки кўзим, эй ошно,
Ҳайрона керак бўлса.

Бергум на керак сенга,
Жон сенга, юрак сенга,
Зардобга тўлиб кетган
Паймона керак бўлса.

Боғимни макон этган
Эй сиз гала бойқушлар,
Кўксимга қўнинг, Сизга
Вайрона керак бўлса.

Вайрон чаманим водий,
Кўксимда унинг доди,
Фарёдга қулоғинг оч,
Фарғона керак бўлса.

Найлай, бу оғир сўзлар,
Қувманг мени, эй дўстлар,
Оқиллар аро битта
Девона керак бўлса.

ТУРК ГҶЗАЛИ

Гулзор ичида гулмиди, райҳонмиди, жамбул,
Ё жамбулу райҳону гул узгучи санам бул.

Валлоҳ, бу санам, одам эмас, неча сўз айтсам,
Одам дея бир боқмади, э воҳ, не одам бул?

Чақмоқ каби бир лаҳза насиб этди висоли,
Энди менга ёр турк гўзали ҳажрида ғам бул.

Излаб неча кун шаҳрида овора бўлибман,
Истанбул эмас, ошиқ учун жонга ситам бул.

Шул ёшда ёниб севгини назм этса не айбким,
Эркин юраги ишқ ўтида куйгучи шам бул.

СЕВГИ КЕЛСА

Севги келса қадди ё ҳам ёш бўлур,
Севгисиз жонона ҳайкал-тош бўлур.

Меҳри йўқ дилдорни қучма, тошни қуч,
Тош сенга малҳам бўлур, сирдош бўлур.

Севги фаслида тикандан гул унар,
Севги кўйида шамол фаррош бўлур.

Кўнгли ётлар базми жамшиди – азоб,
Ёр билан бўл, қум есанг ҳам ош бўлур.

Чин муҳаббат минг жафога дош берар,
Лек хиёнатга у бебардош бўлур.

Бевафоликни яширсанг, ер кўмар,
Лекин осмонларда бир кун фош бўлур.

Гурбат ичра ботди мағрибга қуёш,
Уфқ эмас гулранг, бу қонли ёш бўлур.

Ишқ йўлини фирдавс йўли деб англагил,
Пок дилинг, Эркин, бу йўлда бош бўлур.

СИР АЙТАР ҒУНЧАГА ҒУНЧА...

Сир айтар ғунчага ғунча,
Кўнгил кўнгилни англайдир.
Кабутарни кабутар ўпгаю,
Гул гулни танлайдир.

Мисоли икки юлдузни
Қўшар тақдир йигит, қизни,
Агар ёр англамас бизни,
Илож не, шўр бу манглайдир.

Чаманлар ичра ранг танлаб,
Паривашлар бўяйдир лаб,
Менинг ёрим лабин, ё раб,
Юрак қонимга ранглайдир.

Қоши ҳам ўсмадан зангор,
Дема зангор, эрур зангбор,
Нечукким қон тўкиб хунхор
Қиличлар бўйла занглайдир.

Ғаму ҳажру жафоларда
Ёнар булбул наволарда.
У булбулмас, самоларда
Менинг додим жаранглайдир.

БИЗ АНГЛАМАГАН ЖАҲОН ЭКАН ИШҚ

Ошиқлик иши ёмон экан-ку,
Ошиққа балойи жон экан-ку.

Ишқ ханда бўлиб кўнгилга киргач,
Кўнгилда тўла фиғон экан-ку.

Васлида қувончи ошиқоро,
Ҳижронда ғами ниҳон экан-ку.

Ишқ дарду азоби, ҳажри бир ён,
Рашк оташи бир томон экан-ку.

Аввалда жаҳон кўзингга гулшан,
Охирда ва лек хазон экан-ку.

Ишқ олами ўзга олам эркан,
Биз англамаган жаҳон экан-ку.

Кўнгилни бериб қўйибмиз осон,
Ёр севмаганинг осон экан-ку.

Ҳар неки ёнар, замонки сўнгай,
Ишқ оташи безамон экан-ку.

Бор бўлсин омон у беомоним,
Дарди била жон омон экан-ку.

Боғландим ўз ихтиёрим ила,
Эркин бўлишим гумон экан-ку.

МЕНДА БОР ИШҚ ИЧРА ҒАМ...

Менда бор ишқ ичра ғам,
Ҳажр ичра дард ул ойда йўқ,
Дардни дард билмас кишига
Сўзламоқдан фойда йўқ.

Кўз ёшим кўрганда сой ҳам
Шарқираб кулса, не тонг,
Бор менинг кўксим аро
Тошқинки, ҳеч бир сойда йўқ.

Дард билан қормиш илоҳим
Лойимиз тақдир азал,
Ўзга дардин англамоқ лек
Биз қорилган лойда йўқ.

Олам аҳли ичра дилдош
Излама, кезма жаҳон,
Зарга зор ҳар ерда бордир,
Зорга зор ҳеч жойда йўқ.

Майли, зар сизларга бўлсин,
Менга зор ишқ ичра бас,
Бу хазинам аҳли дунё
Ичра ҳеч бир бойда йўқ.

ЮРАГИНГДА МАКОН ТУТГАН ҚУЛ

Билмам, қандоқ, не сабаб, қачон
Ҳаётингга ошно бўлган ул —
Боши эгик, бесўз, беисён
Юрагингда макон тутган қул.

Кимга даъво қилурсан, билмам,
Қайси маслак, қай тузум масъул?
Кетмас бўлиб жой олмиш маҳкам
Юрагингда макон тутган қул.

Исканжадан етим зурриёд,
Қатағондан бева қолган тул,
Кўхна замин қаъридан фарёд
Юрагингда макон тутган қул.

Бургут эдинг, парвози баланд,
Сенга ҳам ёр зулфиқор, дулдул.
Нечук увол мусича монанд
Юрагингда макон тутган қул.

Умр қошу киприк ораси,
Гадоликдан адолик маъқул.
Қуллар ичра энг бечораси
Юрагингда макон тутган қул.

Кел, уйқулик кўзингни оч сен,
Ўз ҳолингдан қаҳ-қаҳ уриб қул.
Шундай қулки, ичингдан қочсин
Юрагингда макон тутган қул.

* * *

Қизим, бахтли кунда дунёга келиб,
Умрим осмонини безаган моҳим.
Қувончим, эрта-кеч ниятлар қилиб,
Дедим, тўйларингни кўрай илоҳим.

Тетапоя юрган чоғларингда ҳам
Меҳр тўла кўзим тикиб бўйингга,
Дедим, юрагимда қолмас эди ғам
Қизалоғим, етсам бахтли тўйингга.

Шукрим, ниятим бўлди-ю йўлдош,
Иқбол шундоқ кунни насибим этди.
Тўйингга етдим-у, воҳ, шашқатор ёш
Кўзимдан дувиллаб тўкилиб кетди.

Қиз ўстирган ота толен шудир,
Меҳри ришгасини боғлаб жонингга —
Ардоқлаб, эркалаб улғайтгач охир
Меҳмон бўлиб қолар хонадонингга.

Кўнарман, не илож, умрингга оқ йўл,
Кўзларим севинчинг ёшига тўлсин.
Дуога қўл очдим, эркам, бахтли бўл,
Янги хонадонинг муборак бўлсин!

СОФ ҲАВОНИНГ ФОЙДАСИ

Қирқ йил ҳаёт қурдик
Хотинжон билан.
Қирқ йил бир-бирова
Ёндош, меҳрибон.
Уни «жоним» десам
Ҳаяжон билан.
У мени атайди
Ҳануз «акажон».
Олтмиш беш ёшимда
«Акажон» деса —
Не ажаб, мен ҳамон
Ёшликка ошно.
Ёшликнинг бир сирини
Аҳиллик эса,
Иккинчиси — сайр,
Мусаффо ҳаво.
Фақат ўзимизга
Аён сиримиз,
Келишиб олганмиз
Гўшангадаёқ —
Жаҳдан жунбушга
Келсак биримиз,
Ҳавога чиқамиз
Бошқамиз шу чоқ.
Танга даво экан

Соф ҳаво, билсам,
Неча қор, ёмғирда
Ивидим, қотдим.
Хотин билан қирқ йил
Яшаган бўлсам,
Қирқ йил соф ҳавода
Кечди ҳаётим.
Шундоқ умр кўрдик
Хотинжон билан,
У мени асради
Соғлом, навқирон.
Уни «жоним» десам
Ҳаяжон билан,
У мени атайди
Ҳануз «акажон».

ВАТАН ҚАДРИ

Чашма қошида тиниқ сув
Қадрини билмас киши,
Сайр этиб гулшанда гулни
Кўзига илмас киши.
Ваҳ, бу не гафлатки инсон —
Кўксида тутмиш ватан,
Ким ватан ичра ватаннинг
Шукрини қилмас киши.
Юрт недир, юрт доғи недир,
Юртдан айрилган билар,
Англагувчи юрт фироқин
Юртда топилмас киши.
Эй, ватандошим, эшит
Бобуру Фурқат ноласин,
Бесабаб андуҳ тиғида
Бағрини тилмас киши,
Билма, фарзандим, ватан ҳажрини,
Лек қадрини бил —
Ким ватан қадрини билмас,
Англа, комилмас киши.

БОҶИЙ ХОТИРА

Ўйлайман, очилса ҳар йил навбахор
Мовий кенгликларда алвон лолалар,
Булар лола эмас, ёт элларда зор
Лолага айланган аскар болалар.

Ўйлайман, офтоб уйғониб саҳар,
Кунчиқар уфқига тикканда ялов,
Бу гулгун шафақмас, осмонга қадар
Бевалар оҳидан туташган олов.

Ўйлайман, ҳар кеч шамс етса заволга,
Борлиқнинг тугамас мотами ростдир.
Тун эмас, оналар эғнида қолган
То маҳшар ечилмас қора либосдир.

Юр, болам, Майдонга борайлик бугун,
Қўлингда дона гул яноғингдек ол.
Бу гул сенинг бахтинг, шод кулгинг учун
Фидо бўлган бобонг қалбига тимсол.

Йўқ, сен ўзинг гулсан, ватанинг — чаман,
Улғай, асл зотинг унутма сира.
Билки, қадр билмак, аслида — ватан,
Ватанинг маъноси боқий хотира.

СЕН УЧУН

Мен ҳаётда бор эканман,
Ўйласам, сен бор учун,
Кўксим ичра қалб урар
Тун-кун ўзингга зор учун.
Жонга чун сенсан тириклик,
Жон фидо бўлсин сенга,
То жаҳонда бор эканман,
Борлигим сен ёр учун.

* * *

Сиз менинг осмоним, моҳитобимсиз,
Моҳитобим эмас, офтобимсиз,
Ишончим, қувончим, юпанчим, яна
Соғинчим, ўкинчим, изтиробимсиз.

Сиз менинг қалбимсиз, қалбимдаги шеър,
Битмоқ орзу қилган бош китобимсиз.
Севгим, умрим, яна умрим давоми,
Бахтим, роҳатимсиз ва азобимсиз.

Сиздан шодлик кўриб кўзларимда нур,
Алам чексам майли, шунга ҳам шукур,
Бу дардли дунёда яхшики борсиз,
Борлигингиз учун сизга ташаккур.

МАЖНУНТОЛ

– Қуббон соҳилида қоматинг букиб,
Олтин баргларингни кўл узра тўкиб,
Нималар ҳақида сурасан хаёл,
Сўйла, мажнунтол?

Ё тонгда бир гўзал чиқдимиди сувга,
Нигоҳинг тушдимиди кўзи оҳуга?
Сени банд этдимиди лабидаги хол,
Сўйла, мажнунтол?

Кўл узра оққушлар парвоз этдимиди
Ва ё ўйларингни олиб кетдимиди
Сочларингни силаб ўтганда шамол,
Сўйла, мажнунтол?

Тунда ой аксини кўрдингми сувда,
Балки, кутмоқдасан уни беҳуда,
Йўқса нега маънос кўриндинг, не ҳол,
Сўйла, мажнунтол?

– Йўқ, фикрим банд этган оққушлар эмас,
Сабо ё париваш боқишлар эмас.
На сув кўзгусида кўринган ҳилол,
На чеҳраси ол!

Хаёлим боиси бошқадир бутун,
Ўтмишинг бу ғамли қиссаси узун.
Сўрадинг, сўйлайин, майли, қулоқ сол,
Қалбга туғиб ол!

«...Жондан севар эди бир-бирин улар,
Қалбда тўлиқ эди ширин орзулар.
Йигит ўктам эди, қиз – соҳибжамол,
Хулқда баркамол.

Улар шу боғларда ўйнаб-куларди,
Оғушим уларга маскан бўларди,
Бунда ўтказарди ошиқлар висол –
Дамларин хушҳол.

Анов чаманларда гул терардилар,
Анов тош устида ўлтирардилар.
Икки қалб гўё қўш кабутар мисол,
Тилларида бол...

Аmmo ушалмади ширин орзулар...
Бир кеча сўнгги бор учрашди улар.
Оҳ, севги гулшани этилди поймол,
Сўзламоқ маҳол...

Ҳамон ёдимдадир у ғамли кўзлар,
Шу оқшом айтилган аламли сўзлар:
«Ота...», «бойлик...», «тақдир...»,
«никоҳ...», «қари чол...»
Ва «Хайр, хуш қол!...»

Узоқ ўтирдилар шу тун икки ёр,
Айрилиқ шонида вафоли нигор
Йигитга қолдирди ишқидан тимсол –
Шоҳи даструмом...

Шу бўлди — уларни топмадим зинҳор,
Сўрадим, изладим — кўрмадим бир бор.
Қайдадир севганлар, не кечди аҳвол —
Билмайман алҳол».

Гар сўрсам жавобсиз чайқалур бу кўл,
Дарагин келтирмас еллар ҳам буткул.
Боғда гул бош чайқар, мен берган савол
Қаршисида лол...

Сўрадим, дафъатан жим қолди боғлар,
Сўрадим, чўккандай туюлди тоғлар.
Сўрадим, чор атроф маъюс, бемажол —
Кўринди беҳол...

Жондан севар эди бир-бирин улар,
Қалбда тўлиғ эди ширин орзулар.
Бу бир севги эди, улуг баркамол,
Оҳ, кетди увол...

Сен букун соҳилда кезиб юрганда,
Дилдоринг ёнингда ханда урганда,
Шу кечмиш ҳислари дил мулкин дарҳол
Қилдилар ишғол.

Фикримни банд этган ишқ қиссаси бу,
Ва ишқ қиссасининг алқиссаси бу —
Шу севги ҳаққи ҳам сендаги иқбол
Топмасин завол!

БУЛОҚ

Булоқ она-Ер сийнасида
Шеър сингари қайнаб оқади.
Сувнинг кумуш ойинасида
Меҳрим бўлиб қуёш боқади.

Тўйиб ичдим, сув билан гўё
Дилга сингди юрт муҳаббати.
Ташналигим қонди-ю, аммо
Яна ортди қалб ҳарорати.

* * *

Учрашувга ошиқади дугонанг,
Кўзлар висол орзусида чарақлаб...
– Болам, чойинг совиб колди, – дер онанг,
Ўлтирасан уйда китоб варақлаб.
Ҳали севги деб аталган бастакор
Юрагингда торлар чертиб ўтмаган,
Ҳали ҳеч ким гуллар тутиб навбахор
Сени висол боғларида кутмаган.
Кечаларинг осудадир, бир одам –
Ёди билан банд бўлмаган ўйларинг...
«Ёш Вертер»ни ўқиб бир кун мени ҳам –
Севармикин кимдир дея ўйладинг.
Ғойибона йўлларингга интизор,
Аллакимнинг кутишини билмайсан.
Деразангни чертиб сенга илк баҳор,
Бир даста гул тутишини билмайсан.
Сен ҳам уни, у ҳам сени кўрмаган,
Қаердадир яшар лекин дунёда.
Боғлар кезиб ҳеч гулга юз бурмаган,
У сен учун ҳар кимдан ҳам зиёда...
Учрашувга ошиқади дугонанг,
Қалб орзиқиб, ёр олдига чопади...
Қаердадир сени излар парвонанг,
У, албатта, сени излаб топади.

ЙЎЛЛАР

Йиллар оша бир ёш ўсарман,
Йўллар оша бир бош ўсарман.
Мен сайр этган гул водийларда
Чечакларга ёндош ўсарман.

Боғлар ўтган, қир ошган йўллар,
Уфқларга туташган йўллар,
Жимир-жимир нуқралар тақиб,
Нур эмибсиз қуёшдан, йўллар.

Сайр одатим қўярмидим мен,
Ўлкам кезиб тўярмидим мен,
Кезмай туриб, сайр этмай туриб
Уни шунча суярмидим мен!

МУҲАББАТ БИРЛА...

Муҳаббат бирла чеккан –
Гурбатинг роҳат билан тенгдур.
Муҳаббатсиз ва лекин
Ишратинг кулфат билан тенгдур.
Унга жону жаҳоним
Бой бериб оламда бойдурман,
Сенинг, эй бемуҳаббат,
Нусратинг ҳасрат билан тенгдур.
Риё аҳлининг алдоқ –
Ҳурматига нафратим бордур,
Сенинг, эй дўст, менга
Нафратинг шафқат билан тенгдур.
Муҳаббат оташини
Ҳеч қачон дўзахга тенг қилмам,
Нечунким, менга нури –
Талъатинг жаннат билан тенгдур.
Кечиб қўй, ошиқ ўлгач,
Икки олам мулкидан, Эркин,
Муҳаббат ичра барча –
Заҳматинг давлат билан тенгдур.

СЕВГИ ОТАШИ

Қон эмасдур жисм аро ул,
Шуъласидур ишқ ўтин,
Мўй эмасдур тан уза бул,
Сўхта жонимдан тутун.
Билмадим, ул оташ ичра
Ўртаниб бўлгум адо
Ё самандардек чиқарман
Ўт аросидан бутун.
Мумкин эрмас хас ичида
Чўғни пинҳон айламак,
Ишқ солиб жисмимга ёнғин,
Ошикор ўлди букун.
Ишқу ҳажр оламга мерос,
Бўйла меросдур азал
Бизга Фарҳоддан фидолик,
Бизга Мажнундан жунун.
Ишқ бир офтобдур мунаввар,
Заррадан Зухро қадар –
Ул қуёшнинг теграсида
Айланурлар бесукун.
Ёр севиб, олдинг сен, Эркин,
Бу жаҳондин кўп сабоқ,
Бундан ортиқ қайда мактаб,
Қайдадир дорилфунун?

ЙЎҚ, ҲАЛОВАТ ИСТАМАЙМАН

Йўқ, ҳаловат истамайман,
Ором билмас ёш жоним.
Тўққин урган уммонча бор
Юракдаги тугёним.

Бўронларга, довулларга
Пешвоз юргим келади.
Дарёларнинг гирдобига
Кўкрак ургим келади.

Тинчлик билмас одатимдан
Озор чексам майлига.
Олов бўлиб бир дам ёнсам,
Сўнг ўчсам ҳам майлига...

Ҳар мушкулга бардош берар,
Чидар менинг тош бошим.
Аммо сокин, тинч яшашга
Сира йўқдир бардошим.

ЁШЛИК

Ёшлик! Сени куйламаган ким,
Эртакларинг суйламаган ким,
Қариганда уйламаган ким,
Уйлаб яна куйламаган ким?
Битмоқ бўлдим мен ҳам сенга байт,
Ёш юракнинг ҳаққи борми, айт?

Ёшлик, асли менинг ўзимсан,
Кенг оламга боққан кўзимсан.
Ёзган шеърим, айтган сўзимсан,
Кечам, эртам, ушбу рўзимсан.
Битмоқ бўлдим сен учун ашъор,
Аммо ўзни куйламоқ душвор.

Ёшлик — гулу гулгунча экан,
Бу гул олам тургунча экан,
Ёшлик — беҳад тушунча экан,
Поёни йўқ гардунча экан.
Битмоқ бўлдим мен унга дoston,
Уйларимга топмадим поён.

Ёшлик, дилдан шавқ кетгани йўқ,
Юрак сени тарк этгани йўқ,
Юрак сени тарк этгани йўқ,
Демак, қадрингга етгани йўқ.
Ёшлик, сени куйлаб билурман,
Аммо бугун ёшлик қилурман.

Ёшлик – ишқу ошиқлик майли,
Ўзи Мажнун, ҳам ўзи Лайли,
Субҳи олам унинг туфайли.
Майли, унга битмасам майли,
На бир ғазал, на бир мусаддас,
Унинг ўзи шеърдан муқаддас.

ЮРАК ВА АҚЛ

Икки куч бор —
Юрак ва ақл
Икки ёнга тортувчи мени,
Улар бундоқ бўлса ноаҳил,
Қай бирининг тутай измини?

Мени бир ён бошласа ақлим,
Бошқа ёнга етаклар юрак.
Билолмайман, қай бири ҳақли,
Қай бирига ишонмоқ керак?

Ақл менинг ҳар қадамимни
Солмоқ бўлар тарозу тошга,
Ҳар дақиқа тергайди мени,
Ўшшама деб кўча бебошга.

Юрак эса унга сўз бермас,
Бу дунёда фақат ўйна дер.
Билмас,
Сира билгиси келмас
Қонун надир, қонда надир.

Ёр кўйига чорласа бири,
Юр деб ҳар кеч айласа хитоб,
Бири уйга етаклаб кириб,
Қўлларимга тутқизар китоб.

Ақл айтар:
Севдинг, ўша қиз,
Айт-чи, сенга қилурми вафо?
Юрак фақат сев дер, севгисиз —
Яшамоқдан борми ҳеч маъно?!

Ақл менга қилар насихат:
«Ёш жонингни ўртама бекор».
Юрак бўлса ён дейди фақат,
Ҳаёт бизга берилар бир бор.

Ақл дейди:
Шеърингдан не наф,
Машқларингдан лаззат олар ким?
Йўқ, дер менга, ўлтирма ўйлаб,
Шеър ёз дейди нодон юрагим...

Ақл чексиз фазога ҳоким,
Ақл ҳоким олам юзига.
Борлиқ унга бўйсунар,
Лекин
Юрак кирмас унинг сўзига.

Шундан бир ён бошласа ақлим,
Бошқа ёнга етаклар юрак.
Билолмайман, қай бири ҳақли,
Қай бирига ишонмоқ керак.

Айбли эмас бунда иродам,
Маъзур тутинг, дўстлар, сиз мени.
Ақл қанча ҳақли бўлса ҳам,
Тутар бўлдим юрак измини.

У бахш этган оташда ёндим,
Ўзи бўлди менга раҳнамо.
Унга,
Фақат унга ишондим,
Юрак мени алдамас асло!

МАЙ ШЕЪРИ

Май – баҳор қизининг
Ўн саккиз ёши,
Унинг ажиб нозу
Адолари бор.
Бошида гулчамбар
Порлоқ қуёши,
Чаманда булбули
Шайдолари бор.
Бахмал кўйлагида
Гулдан тугмалар,
Шалолалар айтган
Наволари бор.
Зулфи сунбулини
Ювган чашмалар,
Ўпиб тароқлаган
Саболари бор.
Қиёс тополмайман
Баҳор ҳуснига,
Яшил либосида
На соз бу жаҳон!
Чексиз водийларнинг
Зумрад тусига
Рашку ҳавас билан
Боқади осмон.

Мен ҳам боғлар аро
Сайр этиб бу дам,

Лолалар базмига
Қўшилгим келур,
Май – баҳор ҳақида
Шеър айтиб мен ҳам,
Хушхон булбулларга
Жўр бўлгим келур:
Баҳор келар

қайта-қайта.

Май қайта-қайта,
Шоирлар ҳам чарчамайди
Мадҳ айта-айта.
Шеърлар кўпдир,
Шеърлардан ҳам
«Баҳор»у «ёз»,

«май»,

Мен энди ёзмай.

Қайда дейсиз!

Гул боғларга

етаклаб баҳор,

Лола териб берса менга
Этаклаб баҳор,
Қанча ёзсанг оз, деб турса,
Ёз деб турса Май,
Бўлурми ёзмай?!

Гарчи баҳор қайта келур,
Май қайта келур.

Янги қўшиқ олиб, янги —
Куй айта келур,
Қанча баҳор кўрган бўлсам
Мен шу ёшгача,
Ҳар йил баҳор бошқачадир,
Биз ҳам бошқача!

Май — баҳор қизининг
Ўн саккиз ёши,
Унинг ажиб нозу
Адолари бор.
Бошида гулчамбар
Порлоқ қуёши,
Чаманда булбули
Шайдолари бор.

ГЎЗАЛЛИК

Мулки борлиқ ичра бир маҳал
Кўрксизгина олам яралган.
Бермоқ учун дунёга сайқал
Олам аро одам яралган.

Шундан бери инсон тинмайин
Шу ер узра тер тўкар ҳамон.
Ерни гўзал қилгани сайин
Гўзал бўлар ўзи ҳам инсон.

КУТИШ СОАТЛАРИ

Нисбат қонунининг
Бордир ҳақиқати.
Лаҳзанинг маъноси
Дунё қадар кенг.
Кутиш соатларин
Бир дақиқаси
Висол онларининг
Бир йилига тенг.

Кутиш соатлари
Қилур бағримни хун,
Бетоҳат кутганда
Гоҳи эртани,
Дейман,
Вақт танобин бурсам,
Узун кун –
Бир лаҳзадек ўтсайди, қани!
Нақадар мушкулдир
Интизорлик дарди.
Инсонга бўйсунмас фурсат яхшиям, –
Умрим бир неча бор қисқа бўларди
Кутиш соатларин олиб ташласам.
Йўқ,
Бу мумкин эмас!
Яшамоқ тоти,
Лаззати мўътабар бизга ҳар соат.
Ахир, одамзоднинг

Бутун ҳаёти
Кутиш онларидан иборат.
Қўл ишга,
Бош ўйга,
Орзуга банд дил,
Истиқбол йўлига кўзни тутганмиз.
Биз ахир миллион йил,
Балки, миллиард йил
Бахтли шу кунларни кутганмиз.
Ҳаёт боқий экан,
Кутиш ҳам боқий,
Меҳнат,
Ижод билан ўтган дам ҳалол.
Қанчалар зўр бўлса васл иштиёқи,
Шунчалар лаззатли бўлғуси висол.

КИПРИКЛАРИМ

Киприкларим икки саф бўлиб,
Бир-биридан яшайди йироқ.
Бедорлигим тўсиб васл йўлин,
Киприкларим чекади фироқ.

Мен тун бўйи тошдан гул ўйиб,
Кўзим юсам тонгда бемажол,
Мени аста ухлатиб қўйиб,
Киприкларим айлармиш висол.

ОЙГА

– Осмон қизи – сулув ойдирман,
Кўк саҳнида олтин ёйдирман.
Тунлар фонус тутиб қўлимга
Термуламан сенинг йўлингга,
Менга келиб етармисан деб,
Ерга олиб кетармисан деб.
– Тун қўйнида порлаган ойсан,
Мени имлаб чорлаган ойсан.
Сенга бориб етганим бўлсин,
Ерга олиб кетганим бўлсин.
Лекин бунда бор бир париваш,
Қарашидан дилларда оташ.
Юзи унинг моҳи тобондир,
Кўзи унинг офати жондир.
У қаршингда кўрсатса чирой,
Кўкка қайтиб кетмайсанми, ой?

ДИЛДОРГА НОМА ЁЗДИМ

Гул буйларини боғдан
Келтирган эй, шаббода,
Дилдорга нома ёздим,
Еткур уни ҳавода.

Еткур уни ва лекин
Кўнглига қайғу солма,
Шарҳи дилим этарда
Бўлсин тилинг навода.

Ҳасрат тўла сўзингдан
Озор топар нигорим,
Рамзи ишора бирлан
Қилгин уни ифода.

Гулбарги лолани элт,
Қўйгин қадах ёнига,
Юз ҳажрида юрак қон
Мисли қадахда бода.

Барги хазонни олиб
Ёнига қўйгин-у айт:
Бу ошиғинг юзи деб
Ҳижрон деган балода.

Гул шохидан тикан уз,
Гулбарги лолага санч,
Кўксимга тиф урайми,
Ҳеч қолмади ирода.

Сахро ғуборидан элт,
Ҳозирлигимни билсин
Мен дашти Карбалони
Кезмоққа ҳам пиёда.

Бир тола кипригимни
Элтиб оёғига қўй,
Бедор кўзим йўлида
Ҳар шом ила сабода.

Дилдорга нома ёздим,
Еткур ўзинг, мен ожиз,
Гул бўйларини боғдан
Келтирган эй, шаббода.

ЧАШМА

Ўлтирар сочин тараб ёр
Чашманинг ўтрисида.
Чашма ўз аксин кўрар
Ёр чеҳраси кўзгусида.

Дилдан оққан меҳродек
Ёр кўксидан қайнаб оқур,
Чунки кўз очмиш санамнинг
Кўзлари орзусида.

Икки ирмоқ кўз ёшида
Ҳажр дардидур аён,
Васл шавқи зоҳир ўлгай
Рақсида, кулгусида.

Гоҳи ургаё ўзни ҳар ён,
Билмам, ул девонаму,
Ё хаёли бирла мендек
Тўлғанур уйқусида?

Сочларинг бирла юзингни
Тўсма, қўй, хуршид жамол,
Жилва қилсин, яйрасин
Бир дам юзинг ёғдусида.

Дилбарим, Эркин дилин сен
Бир тиниқ сарчашма бил,
Акс этар ишқ офтоби
Қалбининг кўзгусида.

КИПРИГИНГДАН ЎҚ УЗИБ

Кипригингдан ўқ узиб
Кўксим аро заҳм айладинг,
Дилни забт этмоққа, балки,
Чох ўйиб лаҳм айладинг.

Ташна кўнглим ичмасин деб
Кўз ёшимдан қатра ҳам,
Ашк сойининг йўлига
Кипригим даҳм айладинг.

Сен ўзинг кирдинг кўнгилга
Ғам сипоҳин бошида,
Ғафлат уйқусида эрдим,
Айт, нечук фаҳм айладинг?

Сен кўнгил мулкини торож,
Қалб уйин вайрон этиб,
Пора қилдингму танимни,
Жонима раҳм айладинг.

Ошиқ ўлдинг, эй кўнгил,
Ғам лашкаридан кўркмагил,
Бари чопқу олда, Эркин,
Не учун ваҳм айладинг?

БАРГ

Икки қошинг ўсма бирлан
Бўлди жуфт наргисли барг,
Икки баргинг қошида мен
Титрагайман мисли барг.

Титрамоғим боиси ул
Баргни тебранмоғидир,
Ёки оҳимданму титрар
Бўйла нозик ҳисли барг.

Барг дедим, аммо билолмам,
Қай бири хушбўй экан,
Икки мушкин сунбулинг ё
Икки райҳон нсли барг.

Ўсмали қош дема, зумрад —
Нақш этилган саждагоҳ,
Кам букун меҳробга ихлоос,
Лек бу кўп мухлисли барг.

Ўт юзингнинг шуъласидан
Бу қорайган қошми ё
Субҳи байзодек гул узра
Шоми савдо тусли барг.

Воҳ ажаб, ўз наргисига
Банда бўлмиш, не илож,
Индамай киприк — тикан
Заҳмин чекар номусли барг.

Икки барг таърифин Эркин
Шеърга солса тонг эмас,
Ул бири ташбеҳли баргу
Ул бири тажнисли барг.

КЎЗИНГ

Ҳажрдан тор бу кўнгилга
Шуълаафшондир кўзинг,
Ё магар кўнглим йўқолган
Тор шабистондир кўзинг.

Ҳам қоронғу кечадир ул,
Ҳам ёруғ кундуз менга,
Кўзларимда кеча-кундуз
Чун намоёндир кўзинг.

Ҳусн аҳли ичра тенгсиэ
Сен-ку хоқонсан ўзинг,
Сеҳр мулки ичра танҳо
Шоҳу султондир кўзинг.

Турфа бу жодуларингга
Термулиб лолмен букун,
Кўзларим ҳайронлиғига
Нега ҳайрондир кўзинг?

Ҳисларимнинг елканида
Бир адашган йўлчиман,
Севги бўронин юборган
Чексиз уммондир кўзинг.

Кўзларинг юлдузми, йўқ,
Юлдуз эрур ҳар учқуни,
Қорачиғ куйган қуёшу
Мовий осмондир кўзинг.

Ёр кўзин уммон деб айтдинг,
Унга сув тўкмоқ нечун? —
Бас, ани кўрганда, Эркин,
Нега гирёндир кўзинг?

БАНДИ ЗУЛФ

Воҳ ажабким, зулфингга дил
Қайта-қайта бўлди банд.
Неча-неча банд бўлишдан
Ул емабдир зарра панд.

Ишқ сўзин такрор этибдир
Тўтидек ҳар дам тилим,
Чунки бу тил лабларингдан
Тўти янглиғ сўрди қанд.

Шафқат истарман дилингдан,
Гул юзингдан бир висол,
Кўзларингдан май сўрарман,
Лабларингдан нўшханд.

Сунбулинг гар дом эурса,
Доимо мен банд бўлай,
Дард эса ишқинг, бўлай мен
Бир умрга дардманд.

Ҳажр куйдиргай эмишдир,
Васл ўлдиргай эмиш,
Кел, мени куйдирма, ўлдир,
Менга ўлмоқ не писанд?

Ўт ёқиб кетдинг юракка,
Мен тиярман кўз ёшим,
Чунки истарман, бу гулхан
Доим ўлсин сарбаланд.

Ташладинг банд айлаб аввал
Не учун Эркин дилин,
Йўлда қолмиш оҳу янглиғ,
Бўйнида тори каманд.

ДОСТОНГА ЁЗ

Кел, муҳаббат лаззатин
Таъриф этиб достонга ёз,
Турфа гуллардан тикиб,
Ҳар байтини бўстонга ёз.

Севги наъмига жаҳоннинг
Гулистони етмагай.
Нур қалам бирлан муҳаббат
Шарҳини осмонга ёз.

Лолагун айлаб яна
Мағрибу машриқ уфқини,
Бир ғазал васлига бахш эт,
Бир ғазал ҳижронга ёз.

Таърифи ишқ дардига
Этгин юрак қонин сиёҳ,
Дилга ёз дилбар сўзин,
Жонон сўзини жонга ёз.

Дардни сен ҳар кимга айтиб
Оҳу фарёд этма кўп,
Куйса жонинг, жонажонинг,
Шавқи жон жононга ёз.

Баҳрасиз олдида, Эркин,
Очма кўнгил дафтарин,
Неки ёзсанг, дил сўзини
Англаган инсонга ёз.

САМАР БЎЛҒАЙ

Сенингсиз менга ком йўқдир,
Асал ичсам заҳар бўлғай.
Сенинг бирлан ширин сўзим,
Заҳар ютсам шакар бўлғай.

Юзингга бир умр боқсам
Тўюрми кўз, қонурми дил,
На ундан белги пайдо-ю,
На бундан бир асар бўлғай.

Икки ёр васлини истаб
Икки ишқ сўзин эшитсам,
Икки кўзим кўру, икки
Қулоғим, майли, кар бўлғай.

Кўзинг учганда кўнглимни
Олиб киприкларингга қўй,
Қошу мужгонларинг кўнглим
Қушига болу пар бўлғай.

Тирилса ногаҳон Фарҳод,
Юзингни кўрса кўзгуда,
Кечиб Ширинидан юз йил
Кўйингда дарбадар бўлғай.

Ҳабибим банд этар кўнглим,
Табибим панд этар доим,
Билолмасман, бу савдода
На суду на зарар бўлғай.

Муҳаббат ногаҳон дилда
Ёзиб куртак, очибдир гул,
Умидвор Эркининг, жоно,
Бу гулдан бир самар бўлғай.

ҲИЖРОН ЮКИ

Айлагим жондин жудо

Этгунча жонондин жудо.

Алишер Навоий

Розиман тушгунча дилга

Ногаҳон ҳижрон юки,

Ногаҳон, майли, танимдан

Айру бўлсин жон юки.

Мен бўлай жондин жудо

Бўлгунча жонондин жудо,

Не керак жон, эвса жоним

Бир умр армон юки.

Лаҳзаи ҳижрон юкига

Бистун уқпарчадур,

Бир қадоқлик тошча келмас

Ер билан осмон юки.

Офтоб ҳижронида тонг

Сабзаларга кўнди нам,

Ўйлаким, киприқларимни

Эгди тонг гирён юки.

Ҳажрда ўтган нафасни

Йил билан ўлчар кўнгила,

Айрилиқда шеър битибман,

Унда бир девон юки...

ПАРИШОНЛИК

Доимо дедим, бўлма
Ошино, паришонлик,
Бўлди ошино дилга
Доимо паришонлик.

Дилрабо хаёлида,
Не ажаб, паришонмен,
Ошикор этар доим
Дилрабо паришонлик.

Мен ўзимча дилбарнинг
Ёди бирла мағрурмен,
Дейдилар, қилур пайдо
Кибр-ҳаво паришонлик.

Кулса эл паришонлик
Одатимга, тонг йўқдир,
Аҳли дилга, албатта,
Нораво паришонлик.

Бевафо нигор ёдин
Тез унутмоқ истармен,
Лек менда йўқ бу хил
Бебаҳо паришонлик.

Уажр дардига қилмас
Васлидан шифо, энди
Бир даво хаёлию,
Бир даво паришонлик.

Ёди бирла худ бўлсам,
Жабри бирла бехудмен,
Қилди сернаво ёди,
Бенаво — паришонлик.

Зулфиму паришонлик
Одат этди, ё кўнглим
Айлади паришонҳол
Бу қаро паришонлик.

Келди қай куни бу дард,
Хотиримга келтирмам,
Банд этибди Эркинни
Мутлақо паришонлик.

ЖОН ТАЛАШ

Жон билан дил ўртасида
Бўлди ул жонон талаш,
Не ажаб, ўзбек уйида
Доимо меҳмон талаш.
Мулки дил жон хайли бирлан
Ёр талошини қилур,
Қай замон бўлмиш икки эл —
Ўртасида хон талаш?
Жону дил хунрезлик айлаб
Бўлди охир тилка жон,
Дил эса мажруҳ, анорнинг
Донасидек қонталаш.
Жону дил қилди талошу
Бунда келди минг бало,
Ўртада мен мубталою
Зору саргардон талаш.
Бу талош васфини битсам
Лолазор бўлгай замин,
Сўзларим анжуми сифмай
Лавҳаи осмон талаш.
Билмам, ул ой жону кўнгила —
Бирла келгай, ё кетур,
Ваҳки, қолмоқ бира кетмоқ
Ўртасида жон талаш.
Жон-ку, бир парвонадур,
Эркин, уни ҳеч ўйлама,
Ишқ бозорида бўлсин
Сен битар девон талаш.

ШОҲИГУЛ

Оташин гул уздим, ол, бу –
Шоҳигуллар шоҳи гул.
Гул сочиқ йўлларда бўлсин
Гул юзим ҳамроҳи гул.

Шоҳигул эрмас бу, ўтлуғ –
Юзларинг дижрониди,
Интизор боғ кўксидан
Чиққан фиғону оҳи гул.

Ишқ элининг қатра-қатра
Қонидан унган чечак,
Севгининг ошиқ кўнгилларга
Оловли чоҳи гул.

Билгали кўнглингни, кирсам
Боғинг ичра ҳар замон,
Шоҳигулга ёлворурман,
Сирларинг огоҳи гул.

Бу жаҳон гулзорида
Ҳар бир чечакнинг ўрни бор,
Хоҳ тикандир, хоҳ печакдир,
Хоҳи япроқ, хоҳи гул.

Гул эмас, Эркин қўлингга
Тутди ўтдек қалбини,
Оташидан қўрқма, ол,
Ол, куймагайсан, Моҳигул.

* * *

Ажаб, ёшликни не қилдим —
Фақат орзуда ўткардим.
Ҳаёт олдинда деб билдим.
Шу пок туйғуда ўткардим.
Ҳамиша ненидур кутдим,
Ҳамиша йўлга кўз тутдим,
Умринг ярмини ўтдим,
Ширин уйқуда ўткардим.
Қўниб чеккамга оқ тола,
Бўлибман қирқ яшар бола,
Ки, ёшлик кетди, мен вола,
Наҳот, беҳуда ўткардим?
Совир бир кун юрак қоним,
Келар осудалик оним,
Ажаб тугёнали давроним
Нечун осуда ўткардим?
Севиб, билмай севиш расмин,
Тилаб ҳижронда ёр васлин,
Муҳаббатнинг ширин фаслин,
Кўринг, қайғуда ўткардим.
Қолиб борлиқ ўзи бирлан,
Боқиб ҳайрат кўзи бирлан,
Куним шеър дилсўзи бирлан
Ёниқ жодуда ўткардим.
Бас эй, бас, чекма афсус, дил,
Ҳамон орзу қил, орзу қил,
Умид — нур, қирқни мен қойил,
Фақат ёғдуда ўткардим.

ФИРОҚ ҲАҚИДА

Сен йироқда,
Ёринг йироқда,
Ўртанади жонинг фироқда.
Туғаб борар бардош – саботинг,
Учай десанг йўқдир қанотинг.
Севар ёринг васлига муштоқ
Кечаларинг ўтади уйғоқ...
Аммо ғамдан бошингни букма,
Шахло кўздан ёшингни тўкма.
Дилбар, буни фироқ дема ҳеч,
Ёрим мендан йироқ дема ҳеч.
Чунки оро кириб жонингга,
Бағринг бир кун келар ёнингга.

Сени ноҳақ
Ранжитди ёринг,
Ё ўзгандан рашк этди ёринг.
Нолишингга қулоқ солмади,
Изҳорингдан кўнгли қонмади.
Кетди, боқмай ҳатто қайрилиб...
Сен буни ҳам дема айрилиқ.
Дил ўртама, йиғлама асло.
Сен бу ҳижрон зулмати аро
Пок севгингни айлагин чироқ, –
Висол билан алмашур фироқ.

Сен севасан,
Севмайди ёринг,
Ёр кўнглига етмайди зоринг.
Севганингни ёки билмайди,
Ё билса ҳам кўзга илмайди.
Айрилиқда ёнасан бироқ –
Сен буни ҳам атама фироқ.
Чунки севгинг бўлса агар чин
Ҳижронларни қилар чилпарчин.
Ишон фақат, ҳеч толмай ишон,
Ишонч бўлса чекинар ҳижрон...

Ёринг бўлса
Ёнингда доим,
Ёринг бўлса – кўркам, мулоғим,
Ҳар онингни кечирсанг бирга,
Бирга бўлсанг бутун умрга,
Ҳаёт қуриб, улаб жонга жон,
Яшасанг-у йиллар ёнма-ён –
Аммо бўлса кўнгилар йироқ,
Дунёда йўқ бундан зўр фироқ.
Бу фироққа сира йўқ даво,
Бу фироққа йўлиқма асло!

* * *

Ойдин кеча,
Ёғар кўкдан зар,
Ўйга чўмиб дединг гул юзим:
«Осмон тўла сонсиз юлдузлар,
Қайси экан менинг юлдузим?»

У бир кичик заррадир, холос,
Йироқдадир, илинмас кўзга...»
Ажаб дейман,
Ким этмиш қиёс
Одамзодни сўник юлдузга?!

Қалб кўксимда ёниб ўрганган,
Эътиқодим шу эрур азал:
Минг йил хира юлдуз бўлгандан,
Бир дам ёниқ шам бўлган афзал.

Асрий ҳаёт керакмас менга,
Ишқ завқига қониб яшасам,
Парвонанинг умри бас менга —
Фақат ёниб,
Ёниб яшасам.

Шу ўй мени банд этар кўпдан,
Шу сабабли дейман: гул юзим,
Юлдуз излаб нетасан кўкдан,
Ўзингсан-ку менинг юлдузим.

Ўзингсан-ку менинг юлдузим,
Сурайёдан, Зухродан ортиқ.
Кўк тоқидан олмадек узиб,
Бирин сенга қилайми тортиқ?

Кел, истасанг ой ҳалқасини
Қулоғингга тақай, дилбарим.
Хушнуд этса юлдузлар сени,
Этагингга тўқайин барин.

Фақат, жоним, ўзингни зинҳор
Юлдузларга этмагил қиёс.
Ёниб яша то танда жон бор,
Қуёш бўлгин, азизим, қуёш!

ШАҲР АРО...

Шаҳр аро кўзлардан ўзга
Дилкушо маскан топай,
Унда ўзни сен билан
Бир жон кўрай, бир тан топай.
Неча кундирким, йўқолмиш
Дилда оромим, уни –
Бу кеча излаб сенинг
Жоду қароғингдан топай.
Тун қоронғусида мен
Сочинг шабистонин кўрай,
Тонготарда юзларингни
Тонг каби равшан топай.
Мен кўнгил кўйига кирсам,
Билмайин боссам тикан,
Туш билиб, таъбир этингким,
Ўнгда бир гулшан топай.
Айри тил бирлан риё
Берса менга юз яхши дўст,
Дўст керакмас, тўғри сўзлаб
Бир ҳалол душман топай.
Неки мақсуд бор кўнгилда,
Пок кўнгил бирлан етиб,
Неки бахт топсам жаҳонда,
Бир ўзинг бирлан топай:
Бир умр Эркин муҳаббат
Оташида ёнмасам,
Ўтга чулғансин вужудим,
Қатлима гулхан топай.

УЧ БАЛОДАН САҚЛАСИН

Уч балодан сақласин,
Чархи болокаш бўлмасин,
Дўст меҳрсиз, дардсиз улфат,
Ёр жафокаш бўлмасин.

Дил агар пайванд эрурса
Не жафо чекмак фироқ,
Ҳеч кўнгил севган кўнгил –
Ёнида яккаш бўлмасин.

Севги барқу оташида
Ўртанишни ғам демам,
Ошиқона бу дилим
Бебарқу оташ бўлмасин.

Юзта жоним бўлса ҳар бир
Кокилингга бир пилик,
Толасига ўзгаларнинг
Кўнгли чирмаш бўлмасин.

Неки дард бор, неки кулфат
Бу жаҳоннинг кунжида,
Мен бўлай юз минг гирифтор,
Лек маҳваш бўлмасин.

Мен ёниқ қалбимни тутдим
Сенга кафт узра қўйиб,
Ол уни, ўйнаб ва лекин
Ўтга ташлаш бўлмасин.

Ёрни офтоб дединг, Эркин,
Куймагин хижронида,
Офтоб гоҳ беркинур,
Бундан дилинг ғаш бўлмасин.

ЖОН ТУГАМАЙДИР

Оламда аёл мадҳига дoston тугамайдир,
Чун ишқ тугамас, ишқдаги армон тугамайдир.
Назм этди тугал Ҳофизу Саъдию Навоий,
Не қолди, деманг, шоири даврон тугамайдир.
Гар арсаи ашъор эса ишқ баҳсига майдон,
Майдонда чавандоз кўпу, майдон тугамайдир.
Ҳусн аҳли учун бўлмас адо нозу адолар,
Ишқ аҳли учун нолаю афрон тугамайдир.
Ҳар неки ёнар, йўқ бўладир, лекин ажабким,
Мангу ёнарак ишқ ўтида, жон тугамайдир.

НА ҚИЛСИН

Ишқ ақлидир паришон,

Ўзга бино на қилсин.

Шеър ақлидир девона,

Кибру ҳаво на қилсин.

Хусн асли бевафо-ку,

Гар унга бўлса мағрур,

Хусн аҳлининг ўзида

Сидқу вафо на қилсин.

Ишқ офатига ошиқ

Дил амри бирла киргай,

Дард ила шод экан ул,

Малҳам, даво на қилсин.

Кўрсат ўзингни – шу бас,

Кўнглимда бошқа ўй йўқ.

Айб этмагил тикилсам,

Кўзда бало на қилсин.

Ёр васлидан тополмас

Эркин дилига таскин,

Афсус демақдин ўзга

У мубтало на қилсин...

ГУЛНОРИНИ ЎП...

Уйқуда топсанг нигоринг,
Аста гулнорини ўп.
Очмаса чашмин, юмуқ ул
Чашми хумморини ўп.

Сен-ку уйғоғида восил
Бўлмагайсан лаълига,
Уйғониб аччиқ сўз айтмай,
Лаъли шахдборини ўп.

Рўзгоринг қора қилмай
Зулфини кўксингга бос,
Кўксингга ботмасдан аввал
Киприги хорини ўп.

Васл уйи мангу эмасдир,
Ишқдами боқий эмас,
Қоматинг ё бўлмасидан
Қоши зангборини ўп.

Тақдир умрингнинг хатига
Нуқта қўймасдан бурун
Хатти бирлан лабга посбон
Холи рахдорини ўп.

Ёрнинг уйқуси ғанимат,
Сен бу тун бедор бўл,
Бир-бир айтмайман, дилингга —
Хуш надир, борини ўп.

Уйғониб сўнг, майли, Эркин,
Дорга оссин ёр сени,
Кўзга сурт сиртмоғинию,
Тиз чўкиб дорини ўп.

ЭЛ НЕТИБ ТОПҚАЙ МЕНИ...

(Навобий ғазалига мухаммас)

Кўнглим айтур, севги домига асир тайёраман,
Дер кўзим, ҳижрон туни зор йнгламоқдин қораман
Жон дегай, ўт ораман, тан айтадир, минг пораман,
То муҳаббат дашти бепоёнида овораман,
Ҳар балият келса ишқ ошубидин бечораман.
Ул хазон фаслидаги саргашта бир япроқ манам,
Айрилибдурман чамандан, масканим дашти адам,
Исламанг ҳаргиз нишоним, топмагайсиз зарра ҳам,
Эл нетиб топгай мениким, мен ўзимни топмасам,
Бўйлаким ишқу жунун саҳросида овораман.
Қарбало даштида кўрган оҳулар бирлан мани,
Англади Мажнун билан бир жон мани, бир тан мани.
Ёнди жон, бир лайливашнинг дарди куйдирган мани,
Оҳ дуди ичра бир учқун каби кўрган мани
Билдиким, ҳижрон тунига кавкаби сайёраман.
Қошларинг ҳижронида ёйдек эгилсам не ажаб,
Гунча лаълинг ишқида бағримни тилсам не ажаб,
Шамъи хуснинг шавқида ўтта ёқилсам не ажаб,
Кеча ўртансам, сахар фарёд қилсам не ажаб.
Ишқ аро парвонаю булбулга мен ҳамкораман.
Хўблар васли ғанимат, хизматини айла хўб,
Нури дийданг шамъ этиб тут, қоматингни айла чўб,
Борида қадрига ет, кетганда тупроғини ўп,
Эй Навобий, борди деб аҳбоб таъзир этма кўп,
Ит каби мен эргашиб ул коривонга бораман.

САККИЗИНЧИ МАРТ

Букун ўзгачадир жилваи олам,
Букун ўзгачадир борлиқда ханда.
Букун кўзларимга гўё қуёш ҳам
Шафақ гулханида таранг чирманда.

Букун тонг эғнида атласдан кўйлак,
Шафаққа ўралган қизлардай гулгун.
Илк бора кўз очиб чиққан бойчечак
Санамлар қўлига интизор букун.

Букун гўзалликнинг қутлуғ айёми,
Қизларнинг кўкламга мослигидир бу.
Юраклар лиммо-лим муҳаббат жоми,
Баҳор келганининг ростлигидир бу.

Ҳа, букун элда ҳам, дилда ҳам баҳор,
Шодлик хандалари фалакка туташ.
Букун эрталабдан йигитлар қатор,
Аттор дўконида атирлар талаш.

Отахон чоллар ҳам тавозе билан
Етмиш йиллик ёрин сизлаб турибди.
Букун шоирлар ҳам ўз бисотидан
Энг яхши байтларни излаб турибди.

Овора бўлманг, эй ҳассос шоирлар,
Аёл тасвирига ожиз эрур шеър.
Чунки ёр зулфининг бир толасига
Ташбиҳ топа олмай ўтган Алишер.

Севги асрорини изламай қўйинг,
Топилмас нарсани қидирмоқ нечун?
Муҳаббат сирини билолмай ўтган
Қарбало даштида овора Мажнун.

Минг йилча муқаддам Ҳофизни Шероз
Бир гўзал холига бўлганди банда.
Тасаввур қилолмам, не дер эди у
Букун анжуманда ўзи бўлганда.

Балки, айтар эди у бир лойиқ сўз,
Балки, ташбеҳлари бўлар эди фош.
Чунки кўзингизга тенг қайси юлдуз,
Юзингиз олдида нимадир қуёш?

Сиз, ахир, сийнаси самони қучган,
Сизнинг измингизда замин у замон.
Сиз ой кемасида ой бўлиб учган,
Ёрур чехрангиздан олам чароғон.

Букун ўзгачадир жилван олам,
Букун ўзгачадир борлиқда ханда.
Букун кўзларимга ҳатто қуёш ҳам
Шафақ гулханида таранг чирманда.

* * *

Тинглайман кўп ўзбек сўзларин
Хоразмча талаффузини.
Хуш кўраман у ер қизларин
«Кўйсангиз-а» деган сўзини.

Улар бунини айтса мулойим,
Тилларидан асал тўкилар...
Хоразмлик қизларни доим
«Кўйсангиз-а» дегизгим келар.

* * *

Париваш чехрасига берса оро,
Қилар ҳайрат билан кўзгу тамошо.

Кетар жоним олиб карвонда ёрим,
Губорин кўзларимга айладим жо.

Мени уйқуга элтди дарди ҳижрон,
Хаёли кипригимда бўлди пайдо.

Кулар гул йиғлаганда булбули зор,
Мен у гул хандасидан хору расво.

Фироқ ўқин пари кўксимга отди,
Ажаб, ҳам тоғи узра унди раъно.

Фано даштин тутар маскан муродим,
Анга парво йўғу менга тасалло.

Асад, ожизлигингни англадингми,
Нечун билдинг ўзингни бунча доно?

ВАФО

1

*Согинганда излаб бир нишон
Қабринг томон мен оламан йўл.
Келтирардинг менга бир замон,
Энди ҳар чоғ мен элтаман гул.*

Зулфия

– Гарчи йиллар чанги ҳар нега қодир,
Мени қилолмади ёдингдан нари.
Яна ҳузурингда турибман, шоир,
Қўлимда бир қучоқ баҳор гуллари.
Ажаб, қатра ёш йўқ бу кун кўзимда,
Кўксимда йўқ зарра аламдан тугун.
Ғам эмас, шодлик бор қора кўзимда,
Сени қутлагани келганман бугун.
Толе кулганда ҳам ҳижрон-балода
Баҳам кўриб севинч, дард-ҳасратимиз –
Қирқ йил умр кўрдик бирга дунёда,
Бу кун қирққа тўлди муҳаббатимиз.
Биз қирқ йил ёнма-ён, орзуга банда,
Фақат саодатни тараннум этдик.
Вафо деб аталган тоза гулшанда
Ўзинг орзу қилган кунларга етдик.
Мана, сен жонингдан севган Ватанинг,
Толенг тимсоли, оламда мумтоз.
Самовий кемалар, орзуинг сенинг
Ложувард кенгликка қилдилар парвоз.
Сен бахтлар водийси атаган диёр,

Икки дарё ювган икки кокилин –
Бу кун етти иқлим махзанича бор,
Бу кун ўн беш кунлик ой каби тўлин.
Хулқаринг илмда доволар ошиб,
Бу кун таҳлил қилар сенинг дафтаринг,
Йиғирма биринчи асрга шошиб,
Бетиним югурар набираларинг.
Қулоғимга келар кўча-кўйлардан
Қийқириб ўйнаган болалар саси.
Булар – сен ишонган ва сен куйлаган,
Лек сен етолмаган зафар меваси.
Галабани қандай орзу қилардинг!
Орзуларинг эди дилингга қанот.
Сен қандай қувониб тошган бўлардинг –
Енгганин кўрсайдинг ўлимни ҳаёт!
Шеър бўлиб тўларди қалбингга сенинг
Майдонлардан оққан музаффар турлар...
Ҳали совимаган қабрингга сенинг
Зафар салютидан тўкилди чўғлар.
Тобора кетмоқда ёшлик йироқлаб,
Лаҳза ором билмас ҳануз дил сенсиз.
Ҳар баҳор келганда сени сўроқлаб,
Оламда яшабман ўттиз йил сенсиз.
Умрим бир он сендан айру бўлмади,
Сочларимга кўнди тола-тола оқ.
Йиллар сени мендан йироқ қилмади,
Йиллар иккимизни этди яқинроқ.
Мен сени ҳеч қачон йўқотганим йўқ,
Доимо ёнимда нафас оласан.

Очиқ дафтарингни қўзғотганим йўқ,
Ўйлайман, кечкурун келиб қоласан.
Тонг сени уйғотмай мен ишга бориб,
Кеч боғда сен учун узаман гилос.
Ҳар кун уйимдасан, лек ишдан ҳориб
Нариги хонада ётибсан, холос...
Аввал сен ўқийсан янги шеър ёзсам,
Сенга айтдим севинч ғаму андуҳим.
Мен ўзим қай маҳал қайда бўлса ҳам
Сен билан боғларда сўзлашар руҳим.
Висолга айланди мен учун ҳижрон,
Ёдингга шунчалар ўрганиб қолдим, —
Азиз жонинг билан туташди-ю жон,
Балки, мен ўзим ҳам сен бўлиб олдим.
Ҳассос қаламингни тутдим қўлимга,
Сен бўлиб куйладим мен жону дилдан.
Сени тирик дедим қизим, ўғлимга,
Йўқлигингни доим яширдим элдан.
Юлдузлар чиққанда ҳар кеч фалакка
Сенинг кўзларинг, деб кўкка қарайман.
Китобинг варақлаб тонггача якка
Сатрларинг билан ўзни ўрайман.
Сен ҳануз турибсан ўттиз беш ёшда,
Ўшандай ғайратли, ўшандай ўктам.
Нега энди сендан бўлайин бошқа?
Ўттизга етмаган ёшдаман мен ҳам.
Шунча узоқ бўлдинг, бас, энди етар,
Бир лаҳза мендан ол танҳолик юкин.
Бир лаҳза, шоирим, бошингни кўтар,

Сени қутлагани келганман бугун.
Ана, кўтарилди уфқдан қуёш,
Бу сенсан, шуълалар – заррин қанотинг.
Менга қутлуғ бўлсин вафо ва бардош,
Қутлуғ бўлсин сенга янги ҳаётинг.

2

Халққа айтинг:

Мен асло ўлганим йўқ!

Ҳамид Олимжон

– Мени, барҳаётсан,
Дединг, шоирам,
Ёруғ дунёдаги
Ҳаётим ўзинг.
Мен уни ногаҳон
Тарк айлаган дам
Қолдирган байтиму
Баётим ўзинг.
Айрилиқ қисматда
Бор экан, нетай,
Лекин сен бирламен,
Мени ёр десанг.
Не учун оламдан
Йўқ бўлиб кетай,
Мени ўз ёнингда
Доим бор десанг.
Ҳаётдаман,
Фақат

Жисмдан холи,
Дунёни кўксимда
Сезиб турибман.
Фазода сайр этган
Кема мисоли
Борлиқ теграсида
Кезиб юрибман.
Ҳаётимни этмиш
Мангу чарогон
Сенинг қалбингдаги
Ойдин хаёллар.
Бевафо дунёда
Яшайди инсон
Борлиги туфайли
Сендек аёллар.
Кечди тирик умрим
Шеър билан пайванд.
Ҳайрат кўзи билан
Атрофга боқдим.

Гоҳи пастга тушдим,
Гоҳ чиқдим баланд.
Зарафшон сувидек
Ҳайқириб оқдим.
Аммо ҳаётимнинг
Пок дурдонаси,
Мен топган энг аъло
Шеърим,
Ғазалим,

Қалбимнинг энг юксак
Шодиёнаси
Сен бўлдинг,
Фариштам,
Доно гўзалим!
Ёдингдами, бизлар
Илк кўришган чоғ?
Борлиқ кўнглимиздай
Мунаввар эди.
У олам,
У осмон,
У яшнаган боғ
Гўё бахтимга тенг
Муяссар эди.
Кун-кун эмас эди,
Шеър баҳси аро
Қўшалоқ шам каби
Ёнмасак агар, –
Кўзларингдай қора
Кечалардан то
Юзларингдай ёруғ
Субҳидам қадар.
Сўнг...
Бир кун ёнингга
Шошиб келардим,
Фурсат тўхтаб қолди
Йўлда ногаҳон.
Интилиб,
Интилиб

Етолмай,
Дардим —
Дилга оқди, гўё
Бир пиёла қон.
Сўнг...
Сен нола қилдинг
Сочингни ёйиб,
Фируза томчилар
Оқди юзимга.

Кейин...
Ҳамма нарса
Бўлди-ю гойиб,
Сингиб қолди фақат
Чеҳранг кўзимга.
Шоирам!
Сен боис
Ҳаётда қолдим!
Жоним кипригингда
Тутди-ю макон,
Кўзингда кўзларим,
Қалбингда қалбим,
Вужудингда ўзим
Бўлдим намоён.
Менинг ҳам созимдир
Қўлингдаги соз,
Менинг ҳам изим бор
Ётган йўлингда.
Қўшиқларим қилди
Оламга парвоз,

Даставвал жаранглаб
Сенинг тилинга.
Шундан икки илхом
Ёр бўлди сенга,
Қалбингда сўйлади
Ҳамоҳанг диллар.
Шу боис
Дилрабо
Нозик шеъринга
Қуйилди
Жанговар,
Ёниқ сатрлар.
Ҳассос шеър таралди
Койнот бўйлаб,
Унда нолаю бонг,
Эрк оҳанги жам.
Ўтли қалбдан чиққан
Қўшиғинг тинглаб,
Ўзбек овозини
Таниди олам.
Шоирам!
Машғалинг
Кўтаргин баланд,
Минглаб оналарнинг
Юраги сенда.
Бир умр ёрининг
Ёдига пайванд
Мунис келинчаклар
Тилаги сенда.

Сен ўтган йўлларда
Чечаклар қолсин,
Сен кирган хоналар
Бўлсин чароғон.
Кўзларингдан қуёш

Шуълалар олсин,
Юлдузларин сочсин
Бошингдан осмон.
Торинг минг булбулдай
Тошиб сайрасин,
Ғаму ҳасратларни
Айлагин барбод.
Сен шундай яйраки,
Олам яйрасин,
Агар менинг руҳим
Бўлсин десанг шод.
Баланд уч,
Олис уч
Шеъринг самода,
Мен учун ҳам яша,
Қуйла, шоирам!
Ўзинг айтганингдек,
Ёруғ дунёда
Сен ҳаёт экансан –
Ҳаётман мен ҳам!

ИШҚ ИСТИЛОСИ

Кўнгул мулкани торож —
Айлаган ишқ истилосидир.
На бўлгай охири, бу
Истилонинг ибтидосидир.

Дегайлар, дўстликдан —
Бошланур ишқ, акси эрмасми,
Биз энди дўст, деди ёр,
Оҳ, бу севги интиҳосидир.

Баланд парвоз этар ёр —
Дил ҳуши, кўзларни дом айлаб,
Уни сайд айламоқ ё
Ҳар кўнгилнинг муддаосидир.

Нечун ҳусну садоқатни
Эгиз туғмабди бу олам,
Табиат қасдидир ёки
Бу ҳам битта хатосидир.

Кўнгил дардини айтиб
Йиғламасман кўчаю кўйда,
Ўзи кўнглимга дард солган,
Ўзи бу дард давосидир.

Топиндим ёр – санамга мен
Муҳаббат саждагоҳида,
Билинг, динсизлар осиймас,
Муҳаббатсизлар осийдир.

Жафо қил, майли, дилбар,
Васл умидин қўймагай Эркин,
Ётар йўлингда кўнглим –
Бир ширин сўзнинг гадосидир.

«САДОҚАТ»

Хотин дер: Қўрқаман, бир замон эрим
Деган: – Эгри юрсанг жонинг оламан.
Ўттиз йил яшадик ўшандан бери.
Ҳар кун бир ўлимдан омон қоламан.

СОДДАЛИК

Йигит айтар: Жонон, севар ёрим бўл,
Ардоқлаб бошимда олиб юраман.
Жонон айтар, дуруст, гапингиз маъқул,
Эримдан маслаҳат сўраб кўраман.

ТЎЙ ОҚШОМИДА

Икки ошиқ ўшар юлдузлар аро
Учиб юрган ёндош сайёраларга.
Севги фазосида улар бор танҳо,
Не парво ердаги овораларга.
Улар биздан олис қилмоқда парвоз,
Сомон юлдузлари кумуш пойандоз...
Сиз, таванхонада, янгалар, жонбоз
Чучвара уясиз тоғораларга.
Уларнинг қалбида илоҳий туйғу,
Қудрати олийга турар рўбарў,
Сиз эса, нотиқлар, қандоқ жазо бу,
Ҳадеб панд ўқийсиз бечораларга.
Севги – япроқларнинг шитирлашидир,
Севги – юлдузларнинг шивирлашидир.
Севгида самовий сукут яхшидир,
Сиз карнай қўшасиз ноғораларга.
Интизор жонларга беринг ал-амон,
Муҳаббат аршида урсинлар жавлон.
Эй, сен, гўзал синглим, ошиқ укажон,
Оқ йўл, саодатли ситораларга!

БАҲОР МУСТАҲЗОДИ

Гул фаслида соз олди яна
аҳли наволар,
куй бошлади ёна.
Не тонгки, гўзал бўлди жаҳон,
еру самолар,
ҳар тилда тарона.

Кўк бирла замин бир-бирига
ошиқу маъшук,
бир-бирга туташган,
Сочмоқда у борон ила
жонбахш зиёлар,
ичмоқда бу қона.

Зумрад далалар бағрига
ўт қўйди шафақгун
рақс этгувчи лола,
Ёндирганидек бизни пари
моҳилиқолар,
ўт насли – жонона.

Гул бошин эгиб жилмаядир,
бахтли келинчак,
машшотаси – офтоб,
Булбул тилида нола надир,
завқли садолар,
бу – савти замона.

Мен ҳам қаламим қўлга олиб
 ўй сурадирман,
 ташбих қидирурман,
Юрт шаънига ёзмоқ тилагим
 ҳамду санолар
 Шайху Фафуруна.

Эй сен, Ватаним, менга ўзинг
 битга жаҳонсан,
 бир ўғлинг эрурман,
Жон борича кўнглимда сенга
 сидқу вафолар, —
 сен менга ягона.

Мен неки ёзар бўлсам, ўзинг
 боиси назмим,
 мадҳим сенга доим,
Битдим яна, жоним, юрагим.
 сенга наволар,
 гул фасли баҳона.

ҒАЗАЛНИ СЕВГАН ҚИЗ

Сен кулиб турибсан,
Ҳар қандай шоир
Кўзларинг ўтида эриб кетади.
Ҳофизи Шерозий тирилиб ҳозир,
Холингга дунёни бериб кетади.
Нотўқис оламнинг тўқис ва тугал
Ижоди сенмисан, мўъжизий талъат?
Сени пайдо этиб бунча мукаммал,
Ҳайрат қилмасмикин ўзи табиат,
Ўлмас шоирларнинг ўлмас қалами
Ўлмас байтлар битса сен учун, жоиз.
Аммо шеъриятнинг ташбеҳ олами
Қамолнинг олдида нақадар ожиз.
Ғазални севибсан.
Сенга муносиб
Ғазал бор эканми ёруғ дунёда?
Шоир бахтли эди бир ташбеҳ топиб,
Шу кулиб турганинг қилса ифода.
Минг йил, балки, сени қилдилар таъриф,
Гоҳи ой дедилар, гоҳида қуёш.
Олам китобини кўрдим ахтариб,
Ҳеч шоир қалбингга топмабди қиёс.

Қошингга ёй нисбат, сочингга занжир,
Париларга нисбат жоду ва сеҳринг.
Байт йўқдир оламда қилғувчи тасвир
Оддийгина меҳринг, фидойи меҳринг.
Ғазални хушлабсан,
Синглим, ташаккур,
Ҳар кўнгил сенингдек ишқибоз бўлсин.
Сенга бирор сатрим бўлолса манзур,
Оёғинг остига пойандоз бўлсин.

ПИЁЛА

Чинничи қизларга

Тупроқ ўзи не аслан,
Ундан гувола бўлгай,
Жонон қўлида тупроқ
Жонон пиёла бўлгай.

Бир коса ичра лим-лим
Тилло сувидур офтоб,
Теккач пиёлага нур —
Зарнақш тола бўлгай.

Тонг унга бергай оқлик,
Солгай баҳор гуллар,
Май нўш этиб шафақгун
Бечора лола бўлгай.

Йўқ, ул пиёла эрмас,
Санъат экан мукамал,
Кўрганда етти иқлим
Хайрону вола бўлгай.

Жонон пиёла қилган
Жонон қўлидан Эркин
Май ичмаса дилида —
Ўлгунча нола бўлгай.

ЎЗИМГА САВОЛ

(мустаҳзол)

Умринг ўтадир, сен на хаёллар сурадирсан,
Беғам юрадирсан?
Мақсад не, фароғат кўйига йўл бурадирсан,
Кимга жўрадирсан?
Очилгали кўз шартми экан тошга бош урмак,
Сўнг кўзни яшурмак,
Не ўй била нодон тошига бош урадирсан,
Не наф кўрадирсан?
Йиллар кўпи кетди, ози қолди, не қилолдинг,
Ким бўла олдинг?
Қум устига сен бўйла иморат қурадирсан,
Ҳам айш сурадирсан.
Ҳалдингни билиб чек қўй ўйин, базм, ўтиришга,
Кўз оч, ўтир ишга.
Кўрсатмагай ул кунники, сен оҳ урадирсан,
Ҳайрон турадирсан.
Йиғлаб келадир ушбу жаҳонга азиз инсон,
Кулгай у кетар он.
Шоядки, ҳаёт қарзин узиб улгурадирсан,
Қаҳ-қаҳ урадирсан.

МУБОРАКБОД

Икки ёнбағирдан тушган қўш ирмоқ
Бирикиб сой бўлиб оққани каби,
Қамар кўзгисию қуёш шуъласи
Учрашиб ой бўлиб боққани каби,

Қарчиғай кифтида туташ қўшалок
Қанотин фалакда қоққани каби,
Заминда учрашиб офтоб билан сув
Замин кўксига гул таққани каби,

Ғижжак торларида учрашган симлар
Қуй бўлиб дилларга оққани каби
Шеър узра туташган қалам ва қоғоз
Юракларга олов ёққани каби.

Бу кун икки юрак — икки кабутар
Бир севги навосин чалмоқда ҳассос.
Икки чаманзорнинг икки чечаги
Бир янги гулшанга солмоқда асос.

Бу гулшан уйингиз муборак бўлсин,
Муҳаббат тўйингиз муборак бўлсин.

МЕНИНГ ЁРИМ

(айтишув)

Менинг ёрим кичгина, йўқдеккина,
Тўппончадан отилган ўқдеккина,
Тотли сўзин эшитиб эрталабдан
Кечга қадар юрамиз тўқдеккина.

Менинг ёрим қорача, холдеккина,
Арининг думидаги болдеккина.
Бизнинг аҳвол – қуймичга ари босиб
Беланги даволаган чолдеккина.

Менинг ёрим ингичка, мўрдаккина,
Мўрдаккина бўлса ҳам зўрдаккина.
Тунов кун бир кўтариб ерга урди,
Ғозгина эдим, бўлдим ўрдаккина.

Менинг ёрим сайроқи қушдеккина,
Сайроғи қулоғимга хушдеккина.
Гапларини тинглайман сакраб, сакраб,
Ҳаммомдан кейин совуқ душдеккина.

Менинг ёрим кампиру қиздеккина,
Сиздек эдик, сиз бўлинг биздеккина.
Музхонада ҳар нарса узоқ турар,
Узоқ яшаб юрибмиз муздеккина.

ТОНГ ҒАЗАЛИ

Қўниб гул узра булбул
Ишқ китобини варақлабдур,
Юмуқ тонг кўзлари
Ўтлиқ навосидан чарақлабдур.

Паридек нозу истиғно этиб,
Тонг лола рухсорин
Ювиб шабнам билан
Бир томчи шабнамдек ярақлабдур.

Шафақ кўзгусида
Ўз хуснига ошиқ бўлиб боқмиш
Ва тоғларни тароқ айлаб,
Қуёш сочин тароқлабдур.

Париваш юзи жабридан
Кўзим арз айласа тонгга,
У ҳам кўзим қаролаб,
Ул пари юзини оқлабдур.

Фироғида куйиб дерман:
У қайси сирли қудратким,
Мени унга яқин айлаб,
Уни мендан йироқлабдур.

Ажаб, тонг хобида Эркин
Кўрибдур ёрини, эвоҳ,
Кўз очса – ёри йўқ,
Икки қўли ёстиқ қучоқлабдур.

ДИЛДА ИШҚ ДАРЁЧАДИР...

Аҳли шеър, балки, китобим
Назми ишқ деб очадир,
Йўқ, китобим севгининг
Девонига дебочадир.

Кўзларинг орзусида
Туздим наво, зебо санам,
Настарин кўз очиб айтсин,
Шеъри ҳам зебочадир.

Балки, у зебоча эрмас,
Балки, у бир ғунчадир,
Хуснинг офтобида аммо
Кун сайин зеб очадир.

Воҳ, ажаб, номингни айтсам
Лол бўлур тил ҳам кўнгил,
Шеър ипи ногоҳ қаламнинг
Игнасидан қочадир.

Эркиннинг девонидан ҳеч
Тўлмаса кўнглинг, не тонг,
Тилда шеър бир қатра бўлса,
Дилда ишқ дарёчадир.

БАҲОНА ҚИЛМАС

Чин маъшуқ улки, ошиқ
Ашкин равона қилмас.

Чин ошиқ улки, ишқин
Элга фасона қилмас.

Чин дилбар улки, доим
Сўзида устивордир,
Айлаб висолга ваъда,
Сўнг юз баҳона қилмас.

Чин шоир улки, ўсган
Боғини васф қилгай,
Нақшин қафас ичида
Булбул тарона қилмас.

Кўзимни тийра деб ёр,
Этмас юзига кўзгу,
Киприklarимни тиф деб
Сочига шона қилмас.

Қуртак ёзиб кўнгулда
Гул очди гунча ишқим,
Умид кўзим ўшанда,
Токай нишона қилмас.

Қоним шаробин ичсанг,
Тотсанг жигар кабогим,
Забт этмай ўзни Эркин
Базми шоҳона қилмас.

ЭЙ КАБУТАР

Эй кабутар, шеърим олиб
Ёри дилхоҳимга ет,
Ёр менинг оҳимга етмас,
Энди сен оҳимга ет.

Ошиқ аҳли ичра тенгсиз
Бир гадоданман деб айт,
Хусн мулки ичра ҳеч бир
Тенги йўқ шоҳимга ет.

Гоҳи худман, гоҳи беҳуд,
Шавқу дардим шарҳ қил,
Гоҳи оҳимдан хабарсиз,
Гоҳи огоҳимга ет.

Кўрмасам бир дам жамолин
Моҳи йўқ тундур у кун,
Бахтим осмонида кун-тун
Хуршиду моҳимга ет.

Эй кабутар, дўстларимни
Соғиниб қолдим букун,
Сен бу соғинч шеърим олиб
Дўстим Иброҳимга ет.

ТОЛА СОЧ

Ул пари авлодиданму,
Ё башар фарзандиму?

Ҳабибий

Айт, бу сочинг толасиму,
Жон ипин бир бандиму,
Ёки сочинг толасига
Жон ипим боғландиму?

Тола-тола сочларингдан
Дил йўқотмиш тинчини,
Ё бу толанг дил ҳушига
Қил тузоқ монандиму?

Кеча чиқдинг соч учига
Пахтадан боғлаб пилик,
Ҳеч қачон эъозли пахта
Шунча ардоқландиму?

Сочларинг ишқи, билолмам,
Менга роҳат, ё азоб,
Бу илоннинг жонга солган
Заҳриму ё қандиму?

Соч мени девона этгай,
Ё магар шоир қилур,
«Ул пари авлодиданму,
Ё башар фарзандиму?»

ҚУЁШ

Дилбарим хуснига кўкда
Маҳлиё бўлсин қуёш,
Маҳлиё эрмас, кўйида
Бир гадо бўлсин қуёш.

Кўрмаса бир дам жамолин
Мен каби зор йиғласин,
Абр ичига беркиниб
Мотамсаро бўлсин қуёш.

Гар ҳавас қилса нигорим –
Хуснига, барқ урсин ул,
Рашки келса куйсин-у
Ёнсин, адо бўлсин қуёш.

Ул кеча ёр васлига
Етдим деганда отди тонг,
Қилди дилдордан жудо,
Юзи қаро бўлсин қуёш.

Дейдилар, ишқ оташидан
Офтоб ҳам тафт олур;
Гар исинмоқ истаса
Қалбимга жо бўлсин қуёш.

Бор ишончим, бир куни
 Ёнгай қуёш қутб узра ҳам,
Муз юракларга ва лекин
 Нораво бўлсин қуёш.

Сўнмасин олам чароғи,
 Тинмасин нур чашмаси,
То муҳаббат умридек
 Умри бақо бўлсин қуёш.

ИЗҲОРИ ИШҚ

Дилга илк бор тушди ногоҳ
Дард аталган кори ишқ,
Дард дебон ким айтмиш они,
Дардларимга дори ишқ.

Ошиқ ўлмакму азоб, ё
Ишқсиз ўлмак изтироб,
Зори ишқ бўлгай кўнгил,
Гарчанд чекар озори ишқ.

Ишқ ўти тушган кўнгилга
Ўзга дард бегонадир,
Мен бўлибман, воҳ ажаб,
Дардманди шеър, бемори ишқ.

Ишқ сўзин шеъримга солдим,
Ишқ билан ёндим ва лек —
Билмам, ошиқлик надир,
Билмам, надир асрори ишқ.

Шеър ёзилган саҳфаларга
Гул ўраб келдим букун,
Пайт кутиб ночор турарман
Қилгали изҳори ишқ.

ВИСОЛ СОҒИНЧИ

Ёр васлини соғинсам
Сайр этайму боғ-роғ,
Боғ-роғ сайр этганимдан
Кўнглим ўлмас чоғроғ.

Хушламас ҳижронда кўнглим
Лолазор сайрини ҳам,
Чунки бағрим лолаларнинг
Бағридан ҳам доғроғ.

Гар соғинчим шарҳин айтсам
Ёндираб Фарҳод ўзин,
Ё очай Мажнунга дардим,
Ул-ку мендан соғроғ.

Дардлашурга дўст қанию,
Диллашурга ёр қани,
Топганим ул ошнароқдир,
Бул эса ўртоғроғ.

Интизорлик дардин, Эркин,
Қадди йўқ, поёни йўқ.
Ёр озор топмасин деб
Мен қўшарман «роғ-роғ».

МАСАЛ БОРКИМ...

Ажаб, васлингга мен энди
Етишганда кўринди моҳ,
Масал борким, оғиз ошга,
Бурун тошга тегибдир, воҳ!

Кулиб юргай эдим бир вақт
Ёқиб Мажнун жунунидан,
Дегайлар, ўзгадин кулма
Ўзингдан бўлмаин огоҳ.

Севинг, деб шеър битиб аввал,
Ўзим бўлдим асири ишқ,
Ўзи тушгай эмиш охир
Бировга кимки қазгай чоҳ.

Париваш зулмидан бўлди
Кўнгила мулки паришонҳол.
Демишлар мулк вайрондир
Агар золимлик этса шоҳ.

Бўлибсан ошиқ, Эркин,
Уз умид жондин, ўкинч қилмай,
Ўзингга, дейдилар, душман
Кейин чеккан пушаймон, оҳ.

ГУЛЧЕҲРАЛАР

Гулчеҳра шоираларга

Гул бўлиб, гул-гул ёниб,
Гулшан аро Гулчеҳралар,
Гул узиб ўйнар, қўйиб
Гулга бино Гулчеҳралар.

Қай бириси қай бирига
Ошиқ эркан, билмадим,
Гулми ё Гулчеҳраларга,
Гулга ё Гулчеҳралар.

Айтингиз, ким гул демас
Қирса хиромон боғ аро
Лабга ол суртиб, қўйиб
Қўлга хино Гулчеҳралар.

Куйга лаб очса улар
Гулшанда булбул сайрамас,
Бош эгиб тинглаб чаман
Тузса наво Гулчеҳралар.

Бунча ҳам оқил эканлар,
Одилар ақлу ҳушим,
Бунча ҳам дилга яқин
Бу дилрабо Гулчеҳралар.

Қай бирин ортиқ қўяй,
Йўқ, тенг экан шеър бобида
Нодира, Маҳзунаю
Зебунисо, Гулчеҳралар.

Бу чаман гулларга кондир,
Очилиб яшнанг мудом,
Гул бўлиб, гул-гул ёниб
Гулшан аро Гулчеҳралар.

МУНДАРИЖА

Севги	3
«Қаро қошинг»	4
Севги	5
«То тирикдирки табиат»	6
«Ой фонусин кўтарди осмон»	7
Кимни этмас бу кўнгил шайдо	8
Азгануш	9
Бир томчи ёш	10
Садоқат	11
Куй авжида узилмасин тор	11
Кеча ва кундуз	12
Тун билан йиғлабди булбул	13
Барча шодлик сенга бўлсин	14
Ғунча	16
Сурма	17
Лола сайли	18
Йўқ эмиш орзуда айб	19
Кимда қўтидор йўқдир	20
Сенга бахтдан тахт тиларман	21
Хаёл	22
Уйғотмагил	24
Узум	25
Рашкам	27
Дуторим тори иккидур	28
Севгини тортиб бўлуруму	30
Ойнинг ўн бешин қоронғу	31
Сайр	32
Қалб сарҳисоби	34
Гуллар базми	35
Бир гўзалким	37
Ўртада бегона йўқ	39
Истак	40
Қалб шундай уммонки	41

Бир қадам.....	42
Навий газаалига мухаммас.....	44
Керак бўлса.....	46
Турк гўзали.....	48
Севги келса.....	49
Сир айтар гунчага гунча.....	50
Биз англамаган жаҳон экан ишқ.....	51
Менда бор ишқ ичра ғам.....	52
Юрагингда макон тутган қул.....	53
Қитъа.....	54
«Қизим, бахтгаи кунда дунёга келиб».....	55
Соф ҳавонинг фойдаси.....	56
Ватан қадри.....	58
Боқий хотира.....	59
Сен учун.....	60
«Сиз меннинг осмоним, моҳитобимсиз».....	60
Мажнунгол.....	61
Булоқ.....	64
«Учрашувга ошиқди дугонанг».....	65
Йўллар.....	66
Муҳаббат бирла.....	67
Севги оташи.....	68
Йўқ, ҳаловат истамайман.....	69
Ёшлик.....	70
Юрак ва ақл.....	72
Май шеъри.....	74
Гўзаллик.....	76
Кутиш соатлари.....	77
Киприкларим.....	78
Ойга.....	79
Дилдорга нома ёздим.....	80
Чашма.....	82
Кипригиндан ўқ узиб.....	83
Барг.....	84
Кўзинг.....	85
Банди зулф.....	86
Достонга ёз.....	87
Самар бўлмай.....	88
Ҳижрон юки.....	89

Паришонлик	90
Жон талаш	92
Шоҳигул	93
«Ажаб ёшликни не қилдим»	94
Фироқ ҳақида	95
«Ойдин кеча»	97
Шаҳр аро	99
Уч балодан сақласин	100
Жон тугамайдир	101
На қилсин	102
Гулнорини ўп	103
Эл нетиб топқай мени	105
Саккизинчи март	106
«Тинглайман кўп ўзбек сўзларин»	108
«Париваш чехрасига берса оро»	109
Вафо	110
Ишқ истилоси	119
«Садоқат»	120
Соддалик	120
Тўй оқшомнда	121
Баҳор мустаҳводи	122
Ғазални севган қиз	124
Пиёла	126
Ўзимга савол	127
Муборакбод	128
Менинг ёрим	129
Тонг ғазали	130
Дилда ишқ дарёчадир	131
Баҳона қилмас	132
Эй кабутар	133
Тола соч	134
Қуёш	135
Изҳори ишқ	137
Висол соғинчи	138
Масал борким	139
Гулчехралар	140

ЭРКИН ВОҲИДОВ
СЕВГИ ШУНДАЙ НАВБАҲОРКИ

Шеърлар

Мухаррир	<i>Лайло Ҳасанова</i>
Бадий муҳаррир	<i>Шавкат Илҳомов</i>
Техник муҳаррир	<i>Нодира Аҳмедова</i>
Мусахҳих	<i>Мирюсуф Мирсолиҳов</i>
Кичик муҳаррир	<i>Зилола Маҳкамова</i>
Саҳифаловчи	<i>Шаҳбоз Сирожиддинов</i>

«O'zbekiston milliy ensiklopediyasi»
Давлат илмий нашриёти
Тошкент – 2018

Нашриёт лицензияси А1 № 160, 14.08.2009.
10.08.2018 да босишга рухсат этилди.
Қоғоз бичими 84×108 1/32. «UZ-Academy» гарнитураси.
Офсет босма. 7,56 шартли босма табағи.
4,4 нашриёт-ҳисоб табағи. Адади 10 000 (1-завод 7 500).
18-буюртма. Шартнома № 23–18

«O'zbekiston milliy ensiklopediyasi»
Давлат илмий нашриёти.
100011, Тошкент ш., Навоий кўчаси, 30-уй.

МЧЖ «ИРАК ҲО'ЛИ ПОЛИГРАФ» босмаҳонасида чоп этилди.
100170, Тошкент ш., Авайхон кўчаси, 98А.

40000-00

ЭРКИН ВОҲИДОВ

Бевзи
Душундаи
наводаҳорки

16+

«O'ZBEKISTON MILLIY ENSIKLOPEDIYASI»
DAVLAT ILMIIY NASHRIYOTI

Toshkent, 100011,
Navoiy ko'chasi, 30 uy,
tel.: 244-09-36,
fax: 244-34-38.

ume.dinash@umail.uz

fb.com/ume.dinash

[ume.dinash](https://www.instagram.com/ume.dinash)

t.me/Ensiklopediya_DIN

ISBN 978-9943-07-645-7

9 789943 076457